

מקדש מעט

ירחון מקצועי למנהלי מוסדות | גבאי בית כנסת | רבנים וקהילה

תתאחדו תשפיעו יותר

למעלה מ-500 גבאי בתי כנסת השתתפו בכנס הגבאי במרכז 4, השר לשירותי דת דוד אזולאי שנשא דברים בכנס אמר למראה מאות הגבאים: "אם תבואו מלוכדים ומאוחדים כמקשה אחת תוכלו לשנות חוקים לטובת בתי הכנסת. אתם תוכלו להשפיע יותר מהלוביסטים הגדולים ביותר בכנסת, אני אהיה השגריר הראשון שלכם"

תרומות בבית הכנסת?

כיצד מתמודדים עם תזרים מזומנים שלילי בבית הכנסת ומתפללים שאינם תורמים כלל

המניין של וגשל

החזון שהתגשם: כבר עשרות שנים, שאולמי וגשל הידועים בבני ברק משמשים מידי שבת כבית כנסת שמושך אליו רבים מתושבי האזור

יד אליהו

אפילו נציגי מפא"י הצביעו במועצת העיר ת"א בעד תקציב לבית הכנסת האשכנזי ביד אליהו. ר' מאיר חכמוב, מראשוני המתפללים, מספר על הפריחה המחודשת

תוצרת עצמית

ביקור מרתק במפעל הריהוט שהקים לפני חמישים שנה מישל חיון ומנוהל עד היום יחד עם בנו אבירם

שוקל ברצינות

אחרי שפרש לפנסיה הקים הגבאי והבעל קורא הרב מיכאל פרץ את מכון "הידורים" ששם לו למטרה להקטין את משקלם של ארגוני ספרי התורה

ויטראז' - רחובות

התמחות בעבודות אומנותיות לבתי כנסת במגוון טכניקות

בקרו אותנו באתר
www.vitragerehovot.co.il

א.ת. רציף הרכבת, רחובות www.vitragerehovot.co.il
 טל: 08-9470058, פקס: 08-9361910, נייד: 052-8851648
vitrage@012.net.il

גלריה אלכסנדר - אומנות יהודית ברקמה

גלריה אלכסנדר
 המפעל הגדול והוותיק בארץ
 בתחום היודאיקה 130 שנה של איכות.
 רח' המנור 15, תל אביב.
 טל: 03-5186572, פקס: 03-6839208.
www.kipot.co.il
alexandergallery@gmail.com

בית האומן
בית האומן - אברהם פריד
ממבצעת לביא

לביא
LAVI
FURNITURE@LAVI.CO.IL
WWW.LAVI.CO.IL

לביא תעשיות רהיטים

קיבוץ לביא ד.ב. גליל תחתון 15267
טלפון: 04-6799400
פקס: 04-6799499
furniture@lavi.co.il
www.lavi.co.il

לפאר ולהדר עם פרוכת 'מלכות'

בין לקוחותינו:
בני עקיבא / הידברות / ישיבת אחינו /
ישיבת אור החיים / מרכז עולמי דחסידי
בעלזא / משרדי ראש הממשלה / נדבורנה
/ סדיגורה / ערלוי / תולדות אהרן / ועוד
אלפי לקוחות מרוצים מסביב לעולם

צוות גרפיקה מקצועי * חדר תצוגה מרהיב * התאמה אישית והדמיה במקום
חנות המפעל רח' יואל 29 ירושלים | טל: 02-5400011
www.malchutjerusalem.co.il | malchut5400011@gmail.com

המרכז הגדול בעולם לספרי התורה!

נותנים כבוד לתורה

- מעל 80 דגמים בתצוגה
- ספרי תורה בהתאמה אישית
- תיקים קלים במיוחד
- מערכת גלילה ייחודית
- מאות דגמים של עצי חיים
- כתרים, רימונים, ציץ
- אצבעות לספר תורה

200 מ"ר

של תצוגה מרהיבה
בחנות המפעל
בכפר דניאל

(מחלף בן שמן) טל' 08-9186633

מחלקה מיוחדת לסופרי סת"ם

ליתר בטחון

בעקבות גל הטרור שפגע בבתי כנסת וסביבותיה, התאחדות בתי הכנסת המייצגת קרוב לעשרים אלף גבאים וראשי קהילות בישראל בקריאה לשירי הביטחון, ביטחון הפנים ושירותי הדת" הציבו מאבטחים בכניסות לבתי הכנסת" / **חיים גיל**

10

כוחנו באחדותנו

למעלה מ-500 גבאי בתי כנסת השתתפו בכנס הגבאי במרכז 4 • השר לשירותי דת דוד אזולאי שנשא דברים בכנס אמר למראה מאות הגבאים: "אם תבואו מלוכדים ומאוחדים כמקשה אחת תוכלו לשנות חוקים לטובת בתי הכנסת. אתם תוכלו להשפיע יותר מהלוביסטים הגדולים ביותר בכנסת, אני אהיה השגריר הראשון שלכם"

14

בית כנסת וגשל

המניין שלא הכרתם: כבר עשרות שנים, שאולמי וגשל הידועים בבני ברק משמשים כבית כנסת שמושך אליו רבים מתושבי האזור, כחלומו של מייסד המקום ר' צבי אלימלך וגשל זצ"ל / **אברהם כהן**

20

תרומות בבית הכנסת?

כיצד מתמודדים עם תזרים מזומנים שלילי בבית הכנסת? מה עושים עם מתפללים שמעולם לא תורמים אגורה לבית הכנסת? כתבה חובה לכל גבאי / **אלי בן הרוש**

36

ת"א של מעלה

סיפורו של ביה"כ האשכנזי הוותיק ב'יד אליהו' מפעים ומרגש: אפילו נציגי מפא"י הצביעו במועצת העיר בעד תקציב לבית הכנסת. ר' מאיר חכמוב, מראשוני המתפללים, מספר על הפריחה המיוחדת של המקום / **אלחנן סגל**

32

מסורת משפחתית

ביקור מרתק במפעל הריהוט שהקים לפני חמישים שנה מישראל חיון ומנוהל עד היום יחד עם בנו אבירם / **אבי מנחם**

36

תורת המשקל

אחרי שפרש לפנסיה הקים הגבאי והבעל קורא מיכאל פרץ את מכון "הידורים" ששם לו למטרה להקטין את משקלם של ארגזי ספרי התורה / **אבי מנחם**

42

מקדשי תיראו

האם מותר לעיזור להיכנס עם כלבו לבית הכנסת. או שיש לאסור בזה משום בזיון בית הכנסת? / **הרב אלון ארביב**

44

עונת התמיכות

עמותות וחל"צים רבים מתקצבים ע"י משרדי הממשלה השונים, כל מה שצריך לדעת בכדי להיתמך ממשרד ממשלתי / **רו"ח יואל טלדאנו**

50

להוסיף על מטרות העמותה

האם עמותה שהוקמה לצורך מטרה אחת יכולה לפעול למען מטרה אחרת? ומה דינו של חבר עמותה דומיננטי שמפאת מצבו הבריאותי לקחה רעייתו את ענייני הניהול, האם יש בכך פגם בתקינות הפעילות של העמותה? / **עו"ד שחר בקשי**

52

מקדש מעט

מופץ חנים לגבאי בית כנסת
מוסדות, רבנים וקהילה

עורך ומו"ל: אלי בן הרוש

גרפיקה ועימוד: נ. גרינבלט

מערכת ומשתתפים: עו"ד משה שמעוני, עו"ד עמירם בוגט, רו"ח שלמה ריעני, רו"ח יואל טולדנו, שאול מיזליש, בני גור, ציון יחזקאל, דוד וינבר, חיים שוורץ, אבי יוסף, אלישבע בקר, יאיר גליק, חיים גיל, אלחנן סגל, עו"ד שחר בקשי, הרב אלון ארביב

מו"ל: מאחורי הקלעים BTS ניהול, ייזום, שיווק, פרסום, הפקות ואירועים. ת.ד. 45 אלעד, מיקוד: 40810

שיווק: 03-9090813, פקס: 03-9090814

דוא"ל: w9090813@bezeqint.net

צילומים: אלי קובין

למשלוח מודעות ותמונות:

mikdashmehat@gmail.com

הוצאה לאור:
**התאחדות
בתי
הכנסת**

© כל הזכויות שמורות. תשע"ו

כל האמור במגזין זה אינו בגדר ייעוץ אלא המלצה בלבד
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות והפרסום.

חלקים מהמגזין טעונים גניזה

יוסף עוזרי | אומנות קודש

סופר סת"ם ומגיה כותב ספרי
תורה על קלף וגויל וכן מבצע
תיקונים ובדיקת מחשב,

מבצע לחגים ולרגל זכייתנו במשפט נגד
מע"מ בייצוא ספרי תורה לחו"ל
ספר תורה מהודר המע"מ עלינו או טריידאין
הספר הישן שלכם יתקבל כחלק מן התשלום

טלפון: 052-5785668

אילון מוזאיקה

מאי 1959

פסיפס הוא אומנות בת אלפי שנים, השזורה בחיים ומפארת בתי כנסת רבים, תוך קיום מושלם של "זה ק-לי ואנוהו".

אומני אילון מוזאיקה המתמחים בעבודות פסיפס מאבנים טבעיות בעבודת יד, רואים בעבודתם שליחות ומצווה.

העובדה שבתי הכנסת בישראל אינם מאובטחים על בסיס יום יומי, אנו עוסקים בסוגיה חשובה זו גם בגיליון זה במסגרת כתבה נרחבת שעוסקת בשאלה: כיצד מאבטחים מאות אלפי מתפללים בעשרים אלף בתי כנסת בישראל. מעבר לסוגיא הציבורית ולכתבה המקיפה, בסוגיא זו יש צורך בטיפול חוקתי. סביר להניח שכאשר תוקם השדולה והלוביסטים יחלו את פעילותם, זו תהיה אחת מהסוגיות הראשונות שבהן יעסקו. כאן המקום להזכיר לגבאים: הכוח שלכם כגוף מאוחד עולה עשרות מונים כאשר כל אחד בפועל בנפרד ובכוחות עצמו. גם הגבאי הרהוט והמקצועי ביותר, יוכל להשיג הרבה יותר, כאשר הוא פועל בשמם של עשרות אלפי גבאים. זו בדיוק מטרותו של "מקדש מעט". לשם כך החלנו ביוזמה של סדרת הכינוסים "הגבאי במרכז" תחת המטרייה של "התאחדות בתי הכנסת". ככל שנהיה מאוחדים ומלוכדים, כוחנו יגבר. זהו המסר שהגבאים ביקשו להעביר לנו כמארגני הכנס. זהו המסר שגם אנו ביקשנו להעביר למשתתפי הכנס. ובאמצעות גיליון זה, זהו גם המסר אותו אנו מבקשים להעביר לכלל קוראי "מקדש מעט".

הצורך בקמתה של שדולה שתעסיק לוביסטים שיעשו את מלאכתם בבית המחוקקים, מעסיק את "התאחדות בתי הכנסת" מזה זמן רב. חלק מהמשתתפים בכנס האחרון ובכנסים אחרים, העלו זאת באוזני המארגנים. עם סיומו של הכנס הרביעי, לאחר שלמעלה מ-2000 גבאים נטלו חלק בסדרת הכנסים בשנה האחרונה, אנו מבקשים לעשות זאת הלכה למעשה. בתקופה הקרובה, אנו נבחן את הנושא על כל היבטיו, הן מבחינה משפטית והן מבחינה רבנית וציבורית. למשימה הזו ייבחרו מיטב אנשי המקצוע שיסייעו לנו במשימה שאנו נוטלים על עצמנו. כאן אנו מבקשים את עזרתכם. אם יש לכם נושאים שלדעתכם דורשים טיפול או שינוי חוקתי לטובת גבאי בתי הכנסת, אנא שלחו לנו תזכיר לדואר של "מקדש מעט". כל ההצעות יידונו בכבוד ראש בסיועם של משפטנים ואנשי מקצוע המלווים את הפעילות של "מקדש מעט" ו"התאחדות בתי הכנסת". מעת לעת נדווח על התקדמות הנושא ואף נפרסם באחד הגיליונות הקרובים ראיונות עם הלוביסטים שנבחרו למשימה.

החזרה המרכזי שהותיר את רישומו על פניהם של המשתתפים מסתכם במשפט אחד: לראשונה, גוף מקצועי, אמין ומסודר, שם את "הגבאי במרכז". לראשונה, זכויותיהם של הגבאים נידונות באופן מעורר כבוד. אם לחקלאים, למגדלי הבק, לבעלי האולמות, למלונות וכמעט לכל סקטור יש התאגדות או התאחדות ולוביסטים שדואגים לחוקק למענם חוקים בכנסת, הגיע הזמן שגם לגבאי בתי הכנסת, שמתמודדים עם אינספור סוגיות משפטיות, חברתיות, חוקיות והלכתיות, יהיה גוף שיעמוד מאחוריו וידאג לצרכיו, גם אם צריך לשנות לשם כך דברים בחקיקה. אם לשפוט לפי דבריו של השר לענייני דת דוד אזולאי שהבטיח להיות "השגריר הראשון של הגבאים", זו העת להקמתה של שדולה שתפעל גם במישור הפוליטי.

אי-ק-כרול

KimchiDesigns

Unique Handcrafted Furniture

עמוד לחון
עבור מי שלא חסר לו דבר

עמוד לחון "חציית ים סוף"

ארון קודש "צדנה לוגין"

בימה: קריעת ים סוף

שנים עשר שבטי ישראל
פסל קיר מונומנטלי

ירמי קמחי יוצר ריהוט מעוצב ומפסל אומנות בעץ. יצירותיו הייחודיות משקפות את היופי הטבעי הטמון בעצים המרהיבים שאיתם הוא עובד.

קמחי אוהב במיוחד לעבוד ישירות מול לקוחות פרטיים. כמו כן הוא מרבה לשתף פעולה עם אדריכלים, מעצבי פנים ויזמים.

יצירותיו מפארות בתי כנסת רבים הן בארץ והן בחו"ל.

052-321-3980 / נייט: 02-535-4874 / דונה: / www.kimchidesigns.com / kimchi.jeremy@gmail.com

לפרטים והזמנות:

office@eilonmosaics.com | www.eilonmosaics.com | 04-9858125

אומנות וזכויות לבתי כנסת ומבני עיבוד

לא מניח את דעתי אני ועוד רבים ממתפללי בית הכנסת חוששים מכך מאוד, הדבר גורם שיטתית מתפללים שכבר הדירו את רגליהם מבית הכנסת, ולעיתים כבר אין מניין מכובד כפי שהיה פעם, המכירות חלשות ושיעורי תורה רבים בחשש סגירה, בעצם הצבת אנטנה זו יתבצעו חילולי שבת רבים האם אין זה בעיה הלכתית מעבר לבעיה הבריאותית? ובכלל למי שייך בית הכנסת שהוקצה מהעירייה, באם יש למישהו מידידי הגבאים או לכם מערכת מקדש מעט תשובה אשמח אם תכתבו אותה כאן לתועלת כולנו

זה גם לגשמיית ולהגדיל את כוחנו והשפעתנו מול ספקים, ברור לכל שישנו הבדל עצום בין לקוח שקונה 100 כיסאות לכזה שמבקש לקנות 1000 כיסאות, או בנושאים של ביטוח במחיר מזול לבתי הכנסת, אשמח להיות לכם לעזר בכל הדברים הטובים הללו

**ישר כוחכם והרבו מקדשי מעט
בברכת התורה
אברהם דבוש**

הגבאי במרכז

לרב אלי בן הרוש הגדול מכולם אין מלים בכתב שתתאונה ולו במעט רוב התפעלות על ארגון נכס הגבאים המתוכנן לפרטי פרטים בטוב טעם ובתוכן עשיר ומגוון בהעשרה לגבאים הן בניהול בתי הכנסת והן בכך הרוחני לטובת ציבור המתפללים חזק ואמץ וישר כח על כל פעולה ובעזרה תזכה לרוב הצלחה בכל מעשה ידיך

**יהושע עמר
יו"ר המועצה הדתית
ירוחם**

מ,ד

אנטנה סלולארית

בבית הכנסת בו אני מתפלל כבר שנים רבות ואפילו נמנה בין מייסדיו, הועברה החלטה בין וועד בית הכנסת ואישרו לחברה סלולארית הצבתה של אנטנה בגג בית הכנסת, אני דווקא התנגדתי כגבאי אבל קולי לא נשמע, וועד בית הכנסת החליט ולי אין יכולת השפעה ושינוי, רציתי לשאול אתכם האם הם רשאים לעשות כן מבלי לשאול את כל המתפללים? האם וועד בית הכנסת או גבאים יכולים להחליט עבור 300 מתפללים בהחלטה שאינה נוגעת לתפקודו השוטף של בית הכנסת אלא מתוך בצע כסף! פניתי לוועד בדרישה להבהרות מדוע התקינו אנטנה מבלי לשאול את כל המתפללים ובכלל אנו בית כנסת יציב מבחינה כלכלית אז מדוע אנו נדרשים לזה, ותשובתם הייתה כי אין מחקרים ישירים המעידים כי ישנו קשר ישיר בין תחלואה לאנטנות, ומה גם שהחברה משלמת בעבור זה לבית הכנסת, וזה

טלפון פתוח למקרה דחוף

הסתפקתי אדם שאשתו נכנסה לחודש התשיעי, ונמצא כל היום בבית הכנסת, האם מותר לו להשאיר טלפון פתוח בבית הכנסת, כדי שאם אשתו תצלצל, ישמע מיד. או שעדיף שישאר בבית, ולא ישאיר טלפון פתוח בבית הכנסת.

**בברכת כהנים באהבה כעתירת
גמליאל הכהן רבינוביץ
מח"ס "גם אני אודך"
ו"פרדס יוסף החדש" על המועדים**

כאיש אחד בלב אחד

להתאחדות בתי הכנסת שלום השתתפתי החודש בכנס המרשים שלכם בקיבוץ לביא, מעבר לכל השבחים המגיעים לכם על כל הארגון הנפלא במקצועיות ובטוב טעם עם חשיבה לפרטי פרטים לתועלת הגבאים קשה היה שלא להבחין כי יש לכם כוח עצום בארגון ושמתם לכם למטרה עליונה לשים את הגבאי במרכז וכל כך יעידו יותר מאלף עדים מאות הרבות של הגבאים שהגיעו לכנס עד כדי שבקושי היה מקום לזוז אפילו, ואני שואל את עצמי ובטח כבר חשבתם על כך מדוע לא להשתמש בכח העצום הזה על מנת לאגד את כל בתי הכנסת לכח קניה אחד גדול, זה נכון שאתם פועלים לאחד אותנו ומשמישים לנו לפה מול הממסד אבל היה ניתן להרחיב את

פיניש מברכת את לקוחותיה החדשים

בי"כ "ברכת יוסף" רחובות

בי"כ "אור ודוך" נתניה

"נחום יצחק" כפר חב"ד

שרות לקוחות והזמנות | 08-9366363 | משרד | 1-700-50-25-50

מייל | office@finish1982.co.il | אתר | www.finish1982.co.il

מפעל ומשרדים | האדום 23 א.ת. כנות | כתובת למסלולים | ת.ד. 2416, רחובות

תיקרות וכיפות ויטראו' ◆ חלונות ויטראו' לפנים ולחוץ תוך שימוש בזכויות בודדת או כפולה ◆ מיקוואות חיפויים ועיצובי זכויות להיכל וארון הקודש ◆ תיבות תאורה מעוצבות יוקרתיות ◆ אומנות באבן לוחות תפילה מעוצבים ◆ דלתות זכויות מעוצבות ◆ עיצובים לעזרת נשים

טל: 050-7821084 ◆ 08-8672844 ◆ פקס: 153-88672844

עיצובים נוספים לבתי כנסת: www.elk-s.co.il פרויקטים באתר אלקסלסי: www.elk.co.il

דרך תל-חי, מושב ביצרון

מאבטחים בבתי הכנסת

בעקבות גל הטרור שפגע בבתי כנסת וסביבותיה, התאחדות בתי הכנסת המייצגת קרוב לעשרים אלף גבאים ושירותי הדת: "הציבו מאבטחים בכניסות לבתי הכנסת"

בבוקר יום שלישי כ"ה במרחשוון תשע"ה החרידו צעקות מקפאיות דם את רחוב אגסי השליו שבשכונת הר נוף הירושלמית. הייתה זו שעת בוקר מוקדמת. בדיוק עשיתי את דרכי מבית הכנסת הסמוך לביתי כאשר יללות אפונעי הצלה וצופרי האמבולנסים קרעו את שלוות הבוקר הירושלמי הקריה. בעידן של רשתות חברתיות וקבוצות וואטסאפ, מהירות העברת המידע נמדדת בשניות. עוד בטרם הספקתי להיכנס בדלת ביתי, כבר החלה הרשת החברתית לגעוש. מי שכבר למד כיצד להשתמש בכלי הזה, יודע שדיסאינפורמציה היא חלק מהמשחק.

בתוך פחות מחמש דקות כבר היו על הצג הודעות מאומתות. אמנם לא רשמיות, אך מאומתות. הכותרת הוירטואלית שהתנוססה עליהן, לא הותירה מקום לספק. "טבח בבית כנסת בהר נוף" זעקו האותיות מבלי קול. על התמונות שבאו בעקבותיהן אין כוונתי לכתוב ולו מילה אחת. שמו של הפיגוע בהר נוף התקבע בתודעה הציבורית כ"טבח הר נוף".

מאז עברו הרבה מים בירדן ודם יהודים נשפך כמים והפך להפקה. פיגוע רודף פיגוע ומי שלא רצה לקרוא לפיגועי אבנים בשמם האמיתי, מי שהתעלם מבקבוקי התבערה, משמן על הכביש, מהפרות הסדר מקומיות ומאלפי אירועי טרור "קטנים" דוגמת שביתה פראית של נהגי אוטובוס ממגזר מסוים וכדו', התעמרות ביהודים חסרי ישע ועוד, מצא את עצמו מתמודד מול אינתיפאדה שלישית, גרועה מקודמותיה.

כבר אין מקום בטוח בארץ כולה. טרור הסכינים והדריסות שטף את הארץ ואין מי שחסין בפניו. ובכל זאת אותו טבח בבוקרו של יום שלישי, הפך לנקודת ציון. בבית הכנסת "שלנו" ששכן סמוך לאתר בנייה, החלו לחשוש מפני הבאות. מספר מתפללים הגיעו מידי בוקר עם נשק.

היה גם מי שהציע לנעול את דלת הכניסה העשויות זכוכית ולפתוח רק לאחר זיהוי המבקשים להיכנס. הצעה שהחזיקה מעמד ימים ספורים. חלונות בית הכנסת שהיו פתוחים לרווחה ודרכם נשמעו בבירור צעקותיהם של הפועלים הערבים באתר הבנייה – נסגרו והפחד התנחל בלבבות.

היום, שנה אחרי. הבניין שבנייה הייתה בעיצומה, כבר עומד על תילו. תהליך האכלוס החל. המתפללים כבר שכחו את אימת הימים ההם. אבל מעת לעת יש מי שזוכר בכך. בשיחות של בין מנחה למערב, כאשר הכל ישובים סביב מגיד השיעור ועוסקים בדף היומי, בימים של פיגועים מזוויעים דוגמת הפיגוע בתחנת האוטובוס ברחוב

מלכי ישראל בעיה, או הפיגוע המחריד בבית פנורמה בדרך בן-צבי בתל אביב, צפים הזיכרונות והחשש חוזר לקנן בלבבות.

גם העובדה שמרבית הנרצחים והפצועים בפיגועי האינתיפאדה המושתקת הם בעלי חזות חרדית-דתית, עולה לדיון בקרב המתפללים. הזמן עשה את שלו והפחד פינה את מקומו לזהירות. לערנות מוגברת. בכל זאת, החיים חזקים מהכל. אך אין וול אחד ששכח את אותו בוקר טראומטי. למרות שצרות אחרונות משכחות צרות ראשונות, טבח הר נוף עדיין טרי בתודעה הקולקטיבית. במהלך "גל הטרור" כפי שמכונה האינתיפאדה הזו בפייהם של דוברי הממשלה, גדל האיום על בתי הכנסת.

הפיגוע המחריד בבית פנורמה בו נרצחו שני יהודים, היה יכול להיגמר אחרת לו היה אותו מרצח מצליח להיכנס לבית הכנסת, בו עמדו יהודים רבים מעובדי המקום בעת תפילת מנחה.

התפללתי בעבר לא אחת בבית הכנסת הזה. יודע אני את מבואו ואת מקומו. רק לדמיין את מרחץ הדמים שהיה עלול להתרחש בו, מעורר צמרמורת בכל גופי. ברוב המקרים, מתפללים בבית כנסת הם כמו ברווזים במטווח. חסרי אונים בהיעדר נקודת מבט אחורה, אל עבר פתח הכניסה. הנס שהתרחש ברמת בית שמש ג' שעה ששני מחבלים עם סכיני מרצחים התבלבלו בחסדי ה' ולא הצליחו לבצע את זממם (לחטוף נשק מחייל) ולפגע ביהודים, קשור גם הוא איכשהו לבתי הכנסת המאולתרים בשכונה. גם הפיגוע ברעננה שהתרחש באחת השבתות האחרונות, יכול היה להסתיים אחרת לו היה אותו מחבל מוצא את דרכו לבית הכנסת הסמוך.

אין סומכין על הנס, קבעו חז"ל. לא מדובר בדברי אגדה אלא בהלכה ברורה. למרות שאנו מאמינים בני מאמינים ויודעים בבירור שהקב"ה הוא זה שמנהל את העולם, ואף מצווים כי "אפילו חרב חדה מונחת על צווארו של אדם, אל יתייאש מן הרחמים", אסור לנו לסמוך על הנס ועלינו לעשות כל אשר ביכולתנו לפי הטבע כדי להימנע מהסכנה ו/או להינצל הימנה. לאחר הפיגוע האחרון ברעננה באותה שבת. פיגוע שהסתיים בשלושה פצועים "בלבד", שוב, בדרך נס, החליטה 'התאחדות בתי הכנסת' ומקדט מעט לעשות מעשה ופנתה במכתב לשלושה משרי הממשלה בדרישה כי יפעלו להצבת מאבטחים בבתי הכנסת בעת התפילות.

במכתב אותה שלחה ההתאחדות לשר הביטחון משה (בוגי) יעלון, לשר לביטחון פנים, גלעד ארדן ולשר לשירותי דת, דוד אזולאי, נכתב: "בתי הכנסת בהיותם סמל ליהדות ומקומות קדושים בהם מתכנסים אנשים רבים - לעיתים מאות אנשים - הפכו למטרה מעודפת על המחבלים בעיקר בשל חוסר האונים של המתפללים".

עוד נכתב שם כי "זהו רק עניין של זמן עד שאותם מחבלים יצליחו לבצע את זממם ה"ל" ולבצע טבח במתפללי בית כנסת בדומה לאשר התרחש בשכונת הר נוף, אם לא גרוע מכך". דברים חמורים ללא ספק. אך כזוהו, אין סומכים על הנס.

ההתאחדות דורשת "בשמם של הגבאים, ראשי הקהילות והמתפללים, אנו דורשים מכבודו לפעול מיידית להגברת הביטחון על ידי הצבת מאבטחים בכניסה לאותם בתי כנסת במועדי התפילה, בדומה לצעד שנקט בירושלים, בתחנות הרכבת הקלה".

המוזר הוא כי למרות שחלפו למעלה משבועיים מאז פנייתם של ההתאחדות, השר היחיד שהגיב הוא השר לשירותי דת דוד אזולאי שהבטיח להירתם ולפעול למען מטרה חשובה זו. מה שברור לכל ממשלה באירופה, לא ברור לממשלת ישראל. או שזו חוששת שהצבת מאבטחים בכניסות לבתי הכנסת תהיה הודאה בכישלונה של הממשלה להעניק ביטחון למתפללי בתי הכנסת.

למעלה מ-1.5 מיליון יהודים מתפללים ביותר מ-21 אלף בתי כנסת בישראל שלא לדבר על מניינים בדרות מגורים, במבנים זמניים, בשיבות ובכיתות בתי ספר. לא אלה זקוקים לפחות לאבטחה מינימאלית בשעות התפילה. המקרה בהר נוף ובבית פנורמה מוכיח זאת.

בשבוע האחרון אמרו לנו בהתאחדות, כי לאחר התייעצות עם רבנים, בכוונתה לקרוא למתפללים בשכונות התפר ובישובים, לשאת נשק בעת התפילות ואפילו בשבת. "צריך להבטיח שגם אם חס וחלילה, היו לא תהיה, יחזור על עצמו מקרה כמו בהר נוף או בבית פנורמה, התוצאה תהיה מחבלים מתים ולא תיפול שרעה מראשם של המתפללים", אמרו שם. ■

חדש!! המיקרופדיה התלמודית

אוצר מתומצת של ערכי האנציקלופדיה התלמודית, עם תיקונים השלמות ועדכונים, בסגנון שוטף ובהיר, ועיצוב מחודש.

הסדרה תכלול בעז"ה 15 כרכים המקיפים את כל ערכי האנציקלופדיה התלמודית מא' ועד ת'.

עד כה יצאו חמישה כרכים המכילים כ 800 ערכים. ובעז"ה יצא כרך חדש כל חצי שנה עד לסיום הסדרה.

לפרטים והזמנות:

האנציקלופדיה התלמודית

רח' שמואל הנגיד 30 ירושלים

0545665726 - דוד

פקס: 02-6423821. דוא"ל: office@e-tal.org

"הגבאי במרכז" -4

מאת: חיים גיל

מעל 500 גבאים בכנס הגבאי במרכז 4, שנערך החודש במלון לביא, שר הדתות דוד אזולאי בכנס הגבאים של 'מקדש מעט' • "תשנו חוקים לטובת בתי הכנסת. תשפיעו יותר מהלוביסטים הגדולים ביותר בכנסת. מי יכול להגיד לא לעשרת אלפים גבאים? אני השגריר הראשון שלכם"

שוב התאספו להם מאות גבאים תחת הכותרת 'הגבאי במרכז'. הפעם היה זה במלון המפואר שבקיבוץ לביא שבגליל התחתון. אלא שהפעם נתקלו המארגנים בהפתעה. "כבר בעת הרישום שמנו לב להיענות גבוהה מהרגיל", אומרים ב'התאחדות בתי הכנסת' אלא שבפועל, בשטח, מצאו את עצמם אנשי ההתאחדות מול נחשול של מאות גבאים, הרבה מעבר לממוצע של הכנסים הקודמים. "למעלה מחמש מאות גבאים הגיעו לכנס האחרון בקיבוץ לביא", אומר אלי בן-הרוש, היו"ר והרוח החיה שמאחורי היוזמה שכבר נערך לכמות גדולה יותר של גבאים בכנסים הבאים. יוזמת 'הגבאי במרכז' החלה למעשה בשנה האחרונה כחלק מפעולותיה של התאחדות בתי הכנסת וכמענה לדרישה שעלתה מהשטח במכתבים למערכת ובפניות למגזין מקדש מעט, ובשנה הנוכחית נערכו ארבעה כנסים במלון חפץ חיים, לדרום, במלון איילנד נתניה, לאזור השפלה, בגאלרי פלאס לאזור המרכז ובמלון לביא לאזור הצפון ועוד על הפרק כנס באזור ירושלים ובתי, הכנס האחרון בו השתתף מספר שיא של גבאים, מעיד על התרומה הרבה של ההתאחדות בתי הכנסת לגבאים, לבתי הכנסת, ובסופו של דבר למתפללים ולקהילות.

כפי שמעידים גבאים רבים שהשתתפו בכנס האחרון. "הכנס הזה העניק לי תחושת גאווה והשתייכות. אני יכול לומר שאני חוזר בכוחות מחודשים לעבודתי בבית הכנסת", אמר אחד מהם. אחר אמר כי "זה הכנס השני בו אני משתתף. בכל כנס

אני מקבל המון ידע מקצועי שעוזר לי לעשות טוב יותר את התפקיד שלי כגבאי".

השר לשירות הדת, ח"כ דוד אזולאי שבא לכבד את מאות הגבאים בנוכחותו, העלה על נס את פועלם של הגבאים, שלוחי הציבור המסורים ואמר כי מאור פניו של הגבאי הוא שמקרב את ישראל לאביהם שבשמיים. הוא קרא לגבאים לקבל בסבר פנים יפות יהודים "מבחוץ" שבאו לבית הכנסת. עוד אמר השר כי על הגבאים להתאחד משום ש"אם תבואו מלוכדים ומאוחדים כמקשה אחת תוכלו לשנות חוקים לטובת בתי הכנסת. אתם תוכלו להשפיע יותר מהלוביסטים הגדולים ביותר בכנסת. מי יכול להגיד לא לעשרת אלפים גבאים?!", שאל השר רטרותי והבטיח: "אני אהיה השגריר הראשון שלכם".

בכנס הוקראה ברכתו של הראשון לציון, הרה"ג יצחק יוסף שליט"א שאף הוא העלה על נס את עבודת הקודש של הגבאים וביקר אותם כי יצליחו בתפקידם.

במהלך הכנס התקיימו הרצאות מקצועיות רבות שעסקו במגוון נושאים הרלוונטיים לבתי הכנסת, לגבאים ולראשי הקהילות. כך למשל הרצאתו של עורך הדין שחר בקשי (שמסייע רבות להתאחדות בתי הכנסת) אודות ניהול נכון של יחסי עובד ומעביד בבית הכנסת והתמודדות עם נזקי צד ג' בבית הכנסת. תזרים מזומנים והתנהלות נכונה בבית הכנסת ע"י אלי בן הרוש, עיצוב הוליסטי נכון ע"י שלום אשכנזי מלביא ועוד.

בכנס עצמו השתתפו קרוב לעשרים ראשי מועצות דתיות מאזור הצפון. אחד מהם, יו"ר המועצה הדתית בנצרת עילית, מר שמעון גלרון, אף נשא דברים אודות מעמדו של בית הכנסת מנקודת מבטה של המועצה הדתית האמונה על מתן שירותי דת לתושבי המקום.

בין היתר רכשו הגבאים מידע אודות הנגשת בית הכנסת לבעלי מוגבלויות, אודות ביטוח בית הכנסת ואודות עיצוב בית הכנסת ברוב פאר והדר ובהוצאות נמוכות. כנהוג בכל אחד מכינוסי הגבאים שנערכו עד עתה, הסתיים גם כנס זה בארוחת ערב חגיגית ומרשימה וכל אחד מהגבאים קיבל תיק גדוש במתנות ספר הלכה פסוקה, ספר הגבאי היהודי ולהלל, מחברת ממותגת לרישום תרומות, שלטי בית כנסת מהודרים, סידורים ועוד ...

"אפשר לומר שכנס הגבאים שיזמה ההתאחדות, הפכו כבר למסורת. וגבאים רבים מכל הארץ מתקשרים ושואלים מתי יערך הכנס הבא באזורם. התועלת הרבה שכל גבאי מפיץ מכינוסים אלה, כבר ברורה לכולם", אומרים בהתאחדות בתי הכנסת.

הזוד וההדר

האומנות שבקודש

החברה מתמחה

ארונות קודש

בימות תפילה

עזרות נשים

ספריות
מעוצבות

דלתות
מעוצבות

מחיצות

כיסאות

עיצוב ותכנון
אדריכלי

054-8364833

054-6535758

טלפקס: 08-6719973

רחוב הפרחים 33 רחובות

hodveadar@gmail.com

אולי זה המקום לסיים במילים החמות שכתב אריה, גבאי ותיק בבית כנסת בחיפה, עם צאתו מהכנס המרשים. "אני גבאי ואבא שלי היה גבאי וכנראה שגם אבא שלו היה גבאי. תמיד ידעתי שאני עושה עבודה חשובה. אבל מעולם, מעולם, עד לרגע זה, לא ידעתי עד כמה היא חשובה.

"אנשים מקבלים את עובדת קיומו של גבאי כדבר מובן מאליו. גם במקומות בהם עורכים בחירות לתפקיד. אחרי חודשיים כולם שוכחים והגבאי הוא עוד רהיט שזז בבית הכנסת. היום אני יודע להעריך את התפקיד הזה שהוטל עליי היום אני מבין שכאשר אני מחייך לאורח שמגיע עם כיפת לווית, אני מקרב אותו לקב"ה.

"אני רוצה להגיד לכם תודה. לכל אחד ואחד מכם שטרח ויגע להרים את קרנם של הגבאים. אני רוצה להגיד לכם תודה על החוברת הנפלאה שאתם שולחים לנו כל חודש, אני רוצה להגיד לכם תודה שאתם, אתם אלה שעוסקים בצרכי ציבור באמונה. הקב"ה ישלם שכרם. אני בטוח בכך אריה".

באס ריהוט ועיצוב בתי כנסת

BassSynagogueFurniture.com

עיצוב ייצור וריהוט אומנותי לבית כנסת ארונות קודש, בימות, כיסאות, ספסלים, נר תמיד, דלתות, ויטראזים, מחיצות, תיקי תורה ועוד עבודה יהודית, שרות איכותי בכל הארץ הקפדה על איכות וחומרי גלם שימוש בחומרים הטובים ביותר מעץ, זכוכית ומתכת.

משק 16
ת.ד 105
מושב מטע 052-6769789

בווגשל כבר התפללת?

מאת: אברהם כהן

רבים מכירים את אולמי וגשל שכבר עשרות שנים מארחים במתחם האולמות הידוע בלב בני ברק אינספור שמחות, אירועים וכנסים • אפילו במלון הסמוך תארוחו לא מעט מגדולי ישראל בדורות האחרונים • אולם מסתבר שכבר עשרות שנים, בכל שבת, הופך האולם לבית כנסת פעיל אליו מגיעים רבים מתושבי האזור ואורחים המגיעים למקום • סיפורו של ר' צבי אלימלך וגשל זצ"ל, מייסד האולם שמורשתו ואהבתו לתורה ממשיכה עד עצם היום הזה

מהמתפללים הוותיקים שזכה להכירו. הוא נולד לפני יותר ממאה שנה בעיר רזבוב שבגליציה-פולין בבית אביו, פאר היחס, ר' שמואל אהרן ז"ל, מנכדי הרה"ק ר' אלימלך מליזענסק. עוד בגליציה, ארץ הולדתו כבר פתח בית הארחה בעיר קרעניץ, שהתפרסמה כעיר נופש בה התארחו גדולי האדמו"רים והרבנים, וחלקם אף התאכסנו בביתו הפרטי. הוא היה נוסע בקביעות להסתופף בצל אדמו"רי בית בעלזא וספג מהם ארחות חיים ונהגות קודש. בימי מלחמת העולם השנייה, גלה יחד עם בני משפחתו לסיביר הקפואה ושרד שם באורח פלא כשהוא נלחם על שמירת תורה ומצוות במסירות נפש תחת עינם הפקוחה של הקומוניסטים הרשעים. עם הגיעו לארץ ישראל, לאחר השואה, פגש ברבו הרבי הקדוש מבעלזא, שקיבלו בשמחה, ר' צבי אלימלך הנרגש בירך ברכת שהחיינו לאחר שזכה לפגוש שוב ברבי מבעלזא. ר' צבי אלימלך עצמו סיפר כי כאשר מו"ר אביו הרה"ח ר' שמואל אהרן עלה לארץ-הקודש ונכנס לקבל שלום אצל כ"ק הרבי מבעלזא, נשאל על ידו לדרך השתלשלות ייחוסו עד להרבי רבי

הזמן לאחור. מסתבר, כי בית הכנסת הוותיק והמניין המשתמר עד עצם היום הם פרי יסודו של מייסד האולם והמלון, החסיד הישיש המפורסם, שלשלת היוחסין, רבי צבי אלימלך וגשל זצ"ל, מזקני חסידי בעלזא. בני משפחתו, מנהלי האולם כיום, ממשיכים לשמור על מורשתו, ומטפחים ומחזקים את בית הכנסת הפועל במקום מדי שבת, כשהם לא חוסכים כל מאמץ לסייע לתפילות ולשיעורים ולסעודה השלישית המתקיימת באדיבותם מדי שבת. סיפורו של ר' צבי אלימלך וגשל זצ"ל, מייסד האולם, הוא סיפורה של אישיות אצילת רבת חסד מאין כמוה, מציין אחד

שמענו על בית מדרש שהופך לעיתים לאולם שמחות. אבל אולם שיהפוך לבית כנסת? ואכן מסתבר כי "וגשל" הוא לא רק אולם מיתולוגי כפי שזכור לנו מילדות, אלא גם בית כנסת וותיק. נברנו מעט בהיסטוריה הארוכה, כמעט שבעה עשורים משמשים מלון ואולמי וגשל את הציבור החרדי העורך את שמחותיו מהארץ ומן התפוצות כשהם מארחים אירועים וחתונות, כנסים ציבוריים, כנסי חיזוק והתעוררות, סיומי ש"ס, הרצאות ושיעורים. כל גדולי ישראל, אדמו"רים, וראשי ישיבות צוק"ל ושליט"א התארחו או נפשו במלון הוותיק. יריעות ההיסטוריה הארוכה של אולמי וגשל א"כ מובילים אותנו במנהרת

הזדמנתי פעם לשבת חתן ב"אולמי וגשל" ברח' הרב מלצר בבני ברק, מספר לנו אורח ששהה במקום, והופתעתי לגלות כי במקום פועל בית כנסת לכל דבר. למניין הקבוע המורכב ממתפללים תושבי האזור, מוקדש מקום של כבוד. אולם מיוחד יחד עם ארון קודש, סידורים וחומשים ושאר ספרי קודש מיועד עבור המתפללים שנהנים מתנאים של אולם מפואר ומסבים בניחותא סביב שולחנות וכסאות האולם המהודרים. וזאת בנוסף לשיעורים ולסעודה השלישית ממוטעמי האולם המוגשת בקביעות מדי שבת בשבת.

פוגש כבר התפללת?

סיפרו חסידים כי כשהגיע הרבי מבעלזא זי"ע לאפיית מצות בבני ברק, התעניין "האם כאן שוכן בית המלון של הערש אלימלך?" ספרו עוד כי פעם הגיע אחד מהחסידים לרבי להתייעץ בדבר פתיחת מלון דומה בעיר בני ברק, פסק לו הרבי: צבי אלימלך כבר ישנו כאן". ואין לו להסיג גבולו ח"ו.

העצה של החזון איש

גם בניית המלון והאולם נעשתה בהדרכתם ובברכתם של גדולי התורה. מספרים כי כשהחל לבנות, נכנס רצ"א אל מרן החזון-איש זי"ע ליטול את ברכתו הק'. כשהציג לפני החזון"א את תוכניתו, התעניין החזון"א באופן הבניה והסביר שישנם שלוקחים מהנדס שיכין את התכניות והם בונים בעצמם, ויש שנוותרים למהנדס להשלים את כל העבודה. והמליץ לו החזון"א עצה טובה שיטול מהנדס רק לצורך התוכניות ולא עבור עצם הבניה. בהמשך יתברר כמה גדלו דבריו של החזון"א זי"ע שראה למרחוק. באותה עת הוקמה המדינה, והוכרז על 'תקופת הצנע' המפורסמת. באותה עת לא

כחסיד שלא זהו ידו קיבל את ברכת רבו הק' מבעלזא, אשר הדגיש בלשונו הטהור, שעל אף שכוונתו להתפרנס מן המקום, בכל-זאת, רבה מצוותו, מצוות 'הכנסת אורחים' הנוהגת גם באופן זה. הסיק ר' צבי אלימלך כי עליו לתת את השירות הטוב ביותר לכל אורח, ואין זה משנה מהו גובה התשלום שנקבע. בין אם רב או מעט הוא. רבו הקדוש שרחש לו חיבה, הגיע לבני ברק וטרח להתעניין בשלום פרנסתו של חסידו הנאמן. סיפרו חסידים כי כשהגיע הרבי מבעלזא זי"ע לאפיית מצות בבני ברק, התעניין "האם כאן שוכן בית המלון של הערש אלימלך?" ספרו עוד כי פעם הגיע אחד מהחסידים לרבי להתייעץ בדבר פתיחת מלון דומה בעיר בני ברק, פסק לו הרבי: צבי אלימלך כבר ישנו כאן". ואין לו להסיג גבולו ח"ו.

אלימלך מליזענסק, ובקורת רוח מיוחדת שמע שהוא בנו של הרה"ח רבי ישראל מפריסטיק, דור חמישי להרה"ק רבי אלימלך מליזענסק. כל שנות מגוריו של הרבי מבעלזא בא"י זכה ר' צבי אלימלך להימנות בין באי ביתו, ר' צבי אלימלך העיד על עצמו כי בזכות אבותיו הטה לו הרבי את חסדו וקרבו בכל הזדמנות בסבר פנים יפות, ותמיד, כך סיים, אזכור זאת לטובה על שזכיתי להימנות בין נאמני ביתו". בתחילה חישב להתגורר בירושלים, אך בהמשך רכש יחד עם אחיו הרה"ח ר' שלמה ז"ל, חלקת אדמה בתחום האזור שיוסב מאוחר יותר לרח' הרב מלצר בב"ב. בתחילה חישב לבנות שם בניין מגורים אבל בהמשך גמר בדעתו לבנות במקום מלון ואולם שמחות, כמי שכבר התנסה בהפעלת בית הארחה בפולין.

המשך בעמ' 22

ארחות קודש | בימות | ספסלים | ארחות ספרים | ציוד משלים

שירות לקוחות והזמנות: 1-700-50-25-50
 משרד: 08-9366363 | פקס: 08-9315069
 אימייל: office@finish1982.co.il | אתר: www.finish1982.co.il
 מפעל ומשרדים: אדום 23 א.ת. כנות | מען לחואר: ת.ד. 2416 רחובות

פנחס לחיאני
מנכ"ל ובעלים

הפתרון המושלם לגבאים

מוצר חדשני ומתחכם, הנותן מענה מדוייק לרישום ותיעוד התרומות בשבת וחג, בקלטר אחד מפואר, נמצא כל מה שאתה צריך, מסודר, מתוייק, אמין ונותן פיתרון לכל בעיה **ואף אחד לא שוכח מה תרם וכמה!**

פיתוח בלעדי

ניוט קל

עמיד לשנים ארוכות

ללא חשש בורר

שועלי שמשון 2/4 בית שמש | טל': 077-6631003 | 054-6688713
 פקס: 02-9918630 | yehielad@ayehiel.com

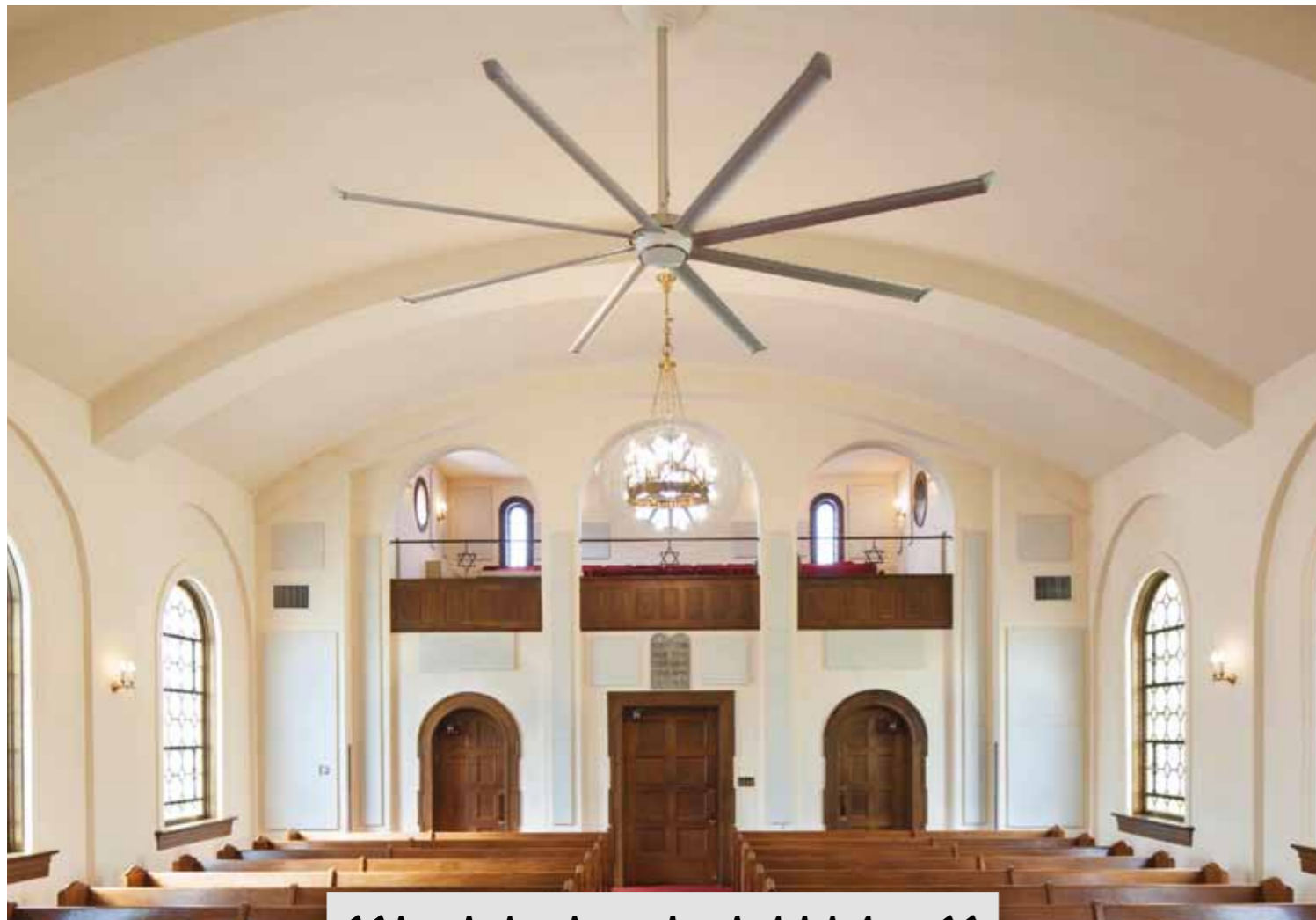
מרקטוויז פרודאקטס בע"מ

פתרונות ישיבה לבתי כנסת

בעיית מקומות בשיעור? ברית? בר מצווה? עזרת נשים? **לנו יש פיתרון!**

ייתרונות ייחודיים:
 • מגוון רחב של דגמים וצבעים
 • כיסאות עמידים וחזקים עם אחריות יצרן
 • מנגנון מובנה לריתום בין הכיסאות ליצירת שורות מקובעות.
 • עגלת אחסון וניוד (עד- 144 כיסאות על עגלה) דגם G2-904

www.marketwise.co.il | anat@marketwise.co.il | 09-7437781

"משיב הרוח"

חברת Bigassfans האמריקאית, הינה יצרנית מאוררי הענק הטובים מסוגם בעולם.

המאוררים מוצרים בטכנולוגיית (High Volume Low Speed) HVLS

ומצידים במנועים מתקדמים וחסכוניים בצריכת חשמל המסובבים כנפיים גדולות במהירות נמוכה.

הזדות לפרופיל האווירודינמי ולשטח הכנף הגדול, המאוררים מערבלים

כמות גדולה של אוויר יוצרים סביבה נעימה ללא רוח טורדנית. בימים חמים כאשר מפעילים את המאוררים

בנוסף למזגנים יושג חסכון של כ-20% מעלויות החשמל.

קוטר המאוררים הינו בטווח של 2.4-7.3 מטרים והם מהווים פריצת דרך בתחום אורור חללים גדולים

כגון: בתי כנסת, ישיבות, מבני ציבור ועוד.

bigassfans.co.il

אקוונטק

לפרטים ולהתנסות: 08-9197878

מדי לילה בלילה. קביעות שנמשכה יחד עם אחיו ר' שלמה ז"ל במשך שנים. אף כשהגיע לגיל תשעים ומעלה, ועיניו כהו, היה יושב במסירות והחברותא יושב ולומד מתוך הגמרא, וזוכרים מקורביו, שהוא עצמו היה ממשיך להקריא בעצמו את דברי הגמרא מתוך זכרונו. כמו כן נודע בהדרת ספרים וספרי חסידות מזקניו הקדושים. הוא עמל רבות על הוצאת ספרי זקנו הגאון הקדוש רבי שמואל אהרן רובין זצוק"ל, אב"ד קארטשין, מגדולי מאורי גליציה ותלמיד

הוא לשלם). וכונתו הייתה לומר שיש מספר דרכים איך לשלם בעולם הזה, והתשלום הזול ביותר הוא התשלום בכסף...". הרב מבריסק כאמור, לא היה הגדול היחיד שהתארח במקום. רבים רבים מגדולי הדור התאכסנו במקום זה, כשר' צבי אלימלך מארחם בכל לב ובכל הכבוד הראוי להם ומתמסר אליהם בכל מאודו. מכיריו ומוקיריו מעידים גם מספרים כי באמצעות המלון והאולמות, נעשו חסידים להמונים, בהצנע לכת, כשרבים מהשמחות היו

היו חומרי בנייה זמינים. ורק בשוק הלא רשמי היה ניתן להשיג חומרים טובים וחזקים בזול – כך שמהנדס חוקי לא היה יכול לרכוש שם, וע"י שהלכו בעצת מרן החזו"א השיגו חומרים מעולים מהם נבנו וקיימים עד היום רשת האולמות המפוארים. עם השנים, לאחר שהוקם המלון והחל לשגשג נפנה רצ"א לפתוח גם אולמי שמחות. כאמור, גדולי תורה רבים, הזדמנו במהלך השנים למקום, ואת כולם טרר ר' צבי אלימלך לכבד ולארח

ר' צבי אלימלך, מעידים מקורביו, הקדיש הרבה עבור הכלל, ודמותו נשואת הפנים בלטה בכל מקום כראש וראשון לכל דבר שבקדושה. הוא היה מהראשונים שייסדו את בית המדרש דחסידי בעלזא ברח' בעלזא בבני ברק ועוד רבות פעל וחולל עבור מוסדות תורה וחסידות.

בווגשל כבר התפללת?

מובקח למרן בעל ה"דברי חיים" מצאנו. ספרים שנדפסו מעצם כתב ידו הקדושה ששרד לפליטה. ר' צבי אלימלך מספרים בני משפחתו העביר את מסורת הדורות בלהט קודש לבני המשפחה, ובפרט מזקנו רבי אלימלך מליזענסק ז"ע וממורו כ"ק מוהר"א מבעלזא ז"ע אשר דמותם עמדה תדיר לנגד עיניו. ר' שמואל אהרן הלך לעולמו זקן ושבע ימים, כשהמונים הולכים אחר מיטתו וסופדים לו על גודל מפעליו וחסדיו, ואהבת התורה והחסידות שפיעמה בו ללא גבולות. והחיבה וההערכה שרחשו לו גדולי ישראל. כאמור, בית הכנסת שמתקיים עד היום באולמי ווגשל ובו נערכים תמידים כסדרם תפילות ושיעורים בשבתות ובחגים מהווה הנצחה, שם ושארית לזכרה של דמות אצילית ומפוארת זו.

מתקיימים ללא גביית תשלום או במחיר אפסי גם את שאריות האוכל טרר ר' צבי אלימלך לחלק למעוטי יכולת שנהנו מהם דבר יום ביומו. ר' צבי אלימלך, מעידים מקורביו, הקדיש הרבה עבור הכלל, ודמותו נשואת הפנים בלטה בכל מקום כראש וראשון לכל דבר שבקדושה. הוא היה מהראשונים שייסדו את בית המדרש דחסידי בעלזא ברח' בעלזא בבני ברק ועוד רבות פעל וחולל עבור מוסדות תורה וחסידות. אהבתו של ר' צבי אלימלך לתורה לא ידעה גבולות. בני משפחתו ומקורביו מספרים כי כל יומו נסוב סביב מעגל לימוד התורה. כבר השכם בבוקר פתח את סדר יומו בסדר לימוד קבוע וגם בהמשך יומו גם חטף ככל האפשר שיעורים ולימודים. ועוד זכורים השיעורים הקבועים שקבע עם הגאון הגדול רבי שלמה הרשלר זצ"ל

במסירות עצומה. אחד מהסיפורים הידועים והמרגשים שמתהלכים על מלון ווגשל הוא שהייתו של מרן הגאון רבי יצחק זאב סולובייצ'יק במקום. היה זה כשהשיא את בנו הגאון רבי מאיר שליט"א. כל ימי השמחה התקיימו באולמי ווגשל, ור' צבי אלימלך, כך מספרים, פינה עבור הגאון מבריסק את ביתו והיו הוא ורעייתו עומדים ומשמשים את הגאון ובני משפחתו במסירות כל תנועה. כשהגב' ווגשל ע"ה ניצבת על המשמר להכין מאכלים כפי חומרותיו והנהגותיו בקודש של הרב מבריסק ז"ע. עם סיום ימי השבת שבע ברכות חפץ הרב מבריסק לשלם, אך ר' צבי אלימלך סירב לקחת. כשראה הרב מבריסק שר' צבי אלימלך עומד בסירובו, התבטא בצחות, "בחינם נישט, דער ביליגסטע אופן איז באצאעלן (ובתרגום חופשי: בחינם לא, האופן הזול ביותר

מסגרת עץ אשר מכסלת את ציביון הטלויזיה ומשרה קדושה

לוח מידע ממוחשב
לבית כנסת
משויכס

טלפון רב קווי:
077-320-4625

סינפים: חיפה, נתניה, תל אביב, ירושלים, נתיבות, דימונה

אתר החברה: www.meshubatz.co.il | דוא"ל: info@meshubatz.co.il

3 סניפי אחריות

21 מסכי תוכן מעוצבים

תרומות בבית הכנסת?

הם יושבים להם,
ספונים בכיסאותיהם,
נהנים מכל הזכויות
בבית הכנסת,
אבל מעולם לא
תורמים אגורה לבית
הכנסת • גם אלו שכבר
תורמים מתקשים
בלשלם את חובם
בזמן ובכלל כיצד
ניתן לתפעל ולתחזק
בית כנסת עם גרעון
תמידי ומתפללים
שאין להם חובות רק
זכויות • כתבה חובה
לכל גבאי

מאת: אלי בן הרוש

אנשים נוטים לא לשלם מיד את הנדרים שלהם. בבתי כנסת רבים תלויים זה לצד זה דפי A4 עליהם מודפסים בצפיפות שמות משפחותיהם של מתפללי בית הכנסת. לצדו של כל שם מופיעים מספרים. מספרים אלו מבטאים את חובותיהם של המתפללים לבית הכנסת. לו טרחנו לקחת מחשבון לידיים ולחשב את סך כל החובות, היינו מגיעים לסכום נכבד ללא ספק. לא אחת מוצאים את עצמם הגבאים בפני שוקת שבורה: אין כסף בקופה ומה שיש לא מספיק להוצאות השוטפות הרבות, שלא לדבר על הרחבות, שיפוצים ורכישת ריהוט חדש.

התנהלות נכונה

וכהערת אגב: ישנם גבאים שלא מנהלים בכלל פנקס או קלטר רישום תרומות ממכירת מצוות וחובות מתפללים. הם אומרים, יש לי מספיק תפקידים כגבאי, מי שקנה ותרם שיזכור, זו לא התנהגות נכונה והיא ודאי לא מועילה לנו בתזרים המזומנים בבית הכנסת. אנשים נוטים לשכוח וסומכים על הגבאי שמבצע רישום. יש לנו חובה ואחריות כגבאים לבצע רישום מסודר, כדי שכל אחד ידע כמה הוא חייב וכמה הוא תרם.

מה עושים?

יש תמיד את האפשרות של מכירת כיסאות כל שנה מעבר למצוות, אבל זה עדיין לא פותר את בעיית תזרים המזומנים בקופה וגם יוצר אי נעימויות שכל שנה נדרש הגבאי לעמוד כמו שנוהג ולמכור כיסאות. מאידך, מה נעשה עם מתפלל שצריך 5 כיסאות לו ולילדיו ומה נעשה שוב עם מתפללים שגם כאן שותקים ולא רוכשים כיסאות? ואנו שוב

סך כל ההכנסות שלנו בשבתות בשחרית ומנחה למשך חודש ימים ינועו בין ה-800 ש"ח ל-1000. במקביל לכל בית הכנסת יש הוצאות קבועות כל חודש בעלות כוללת של 2000 ש"ח לפחות בחודש. העלות הזו כוללת - מנקה, חשמל, מזגנים, מים, שליח ציבור, בעל קורא, תחזוקה, אבות ובנים, תהילים, סעודה שלישית, טישו, כביסה למגבות ועוד.

אנשים לא יודעים כמה כל זה עולה אבל רגילים לקבל את כל זה בחינם. מישוה צריך לשלם על כל זה. זה נראה כסף קטן אבל בסופו של דבר זה אלפי שקלים בחודש ועשרות אלפי שקלים בשנה. אם אין לבית הכנסת הכנסה קבועה הוא לא יוכל להחזיק את עצמו. אין גוף שמממן את פעילותו של בית הכנסת מלבד המתפללים עצמם ובית הכנסת לא יכול להסתמך על טוב לבם ונדבותיהם של המתפללים, הוא חייב מסגרת הכנסות שוטפת שתאפשר לו לכסות את ההוצאות הקבועות.

בעיות גביה

הבעיות שלנו כגבאים לא נגמרות רק בחוסר הכנסות ממכירות מול ההוצאות, אלא גם בקושי מעשי לגבות את הכסף שכבר תרמו, כי בד"כ המפגשים הינם משבת לשבת וגם

אלו אותם אנשים קבועים שתורמים ולעיתים הגבאי בעצמו שראה שאיש לא קנה והוא התחייב בכדי לא לבזות את המצוות. נכון, אמנם שיש הבדל גדול בין בית כנסת מרובה מתפללים ובית כנסת בו מתפללים מעט אנשים. נכון שיש הבדל גדול בין קהילה שמרבית אנשיה נמנים על ציבור האברכים לקהילה שחבריה הם בעלי מקצועות חופשיים. אבל "תורה על הרוב תדבר", רוב האנשים נמנים על מעמד הביניים הנמוך וסכום הרכישה הממוצע בימות השנה הוא ח"י שקלים.

בואו נעשה רגע חשבון. אפילו אם שפר עלינו מזלנו כגבאים ונצלח למכור את כל המצוות בשבת בקלות יחסית, עדיין סך כל ההכנסות הווירטואליות שלנו יגיעו לכדי 150 או 200 ש"ח במקרה הטוב. מכיוון שיש לנו 8 עולים לתורה כולל מפטיה, כהן לוי ועליה לרב או למכובד, נשארנו עם 5/6 עליות. תכפילו את זה ב-18 ש"ח (ח"י שקלים כמקובל ברוב בתי הכנסת) = 108 ש"ח תוסיפו קצת תרומות של מי שברך, אשכבות ועוד קצת מצוות שנמכרו כגון פתיחת ההיכל, הולכה, הגבהה גלילה וכדומה ונגיע ל כ-200 ש"ח בסה"כ בשבת.

במנחה בד"כ מכבדים או מוכרים בסכומים זעומים כגון 5 ש"ח לערך, מה שאומר שסך כל ההכנסות הווירטואליות בשבת בודדת הם סה"כ כ-200 ש"ח במקרה הטוב ולפי חשבון זה

בתי כנסת מתנהלים מתרומות המתפללים אולם בידוע הוא שבכל בית כנסת כולל בית הכנסת שלנו, ישנם תמיד אנשים שמעולם לא תורמים כלום לבית הכנסת. הם יושבים להם ספונים בכיסאותיהם ונהנים מכל הזכויות שבבית הכנסת - מיזוג אוויר, חשמל, ניקיון, שליח ציבור ועוד, אבל לא שותפים בחובות ובהוצאות הרבות של בית הכנסת ומעולם לא תשמע אותם תורמים או רוכשים מצוות. ישנם כאלו ששנים רבות לא תרמו אגורה לבית הכנסת ולא רכשו שום עליה או מצווה כאילו שבית הכנסת מתנהל בידי שמים. תמיד שמבצעים מגבית או מכירות הם עסוקים בלימוד או בקריאה וכאילו לא שמים לב למה שמתנהל סביבם.

מקור הכנסות

מקור הכנסה המצוי בבתי כנסת הוא מכירת מצוות, זוהי אומנם דרך טובה וידועה לביצוע הכנסות אבל חסרונה של שיטה זו ברור. כל מי שהתנסה במכירת מצוות, יודע כמה קשה לעמוד מול הקהל ולמכור את המצוות, אפשר לעמוד ולהכריז על פתיחת ההיכל או הוצאת ספר תורה דקות רבות ואיש לא קונה, עד שלבסוף מישוה מואיל בטובו לתת עשרה שקלים או ח"י שקלים במקרה הטוב ובד"כ

נגרית האומנים

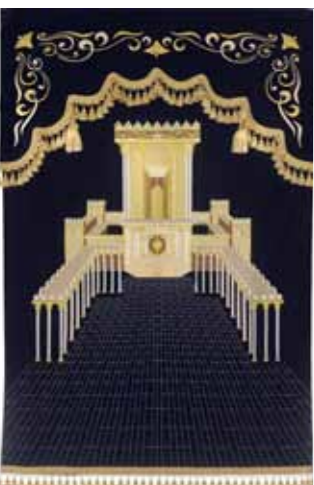
עיצוב | תכנון | ייצור ריהוט לבתי כנסת ומוסדות ציבור

ארונות קודש | בימות | כסאות | ספריות | חיפוי קירות בעץ | פרוכות | עמודי חזן | כסא אליהו הנביא | מחיצות לעזרת נשים | נרתיקים לס"ת

רח' החרט 12/3, באר שבע
טל: 054-9248390 | 050-6802010

רקמת אלימלך

ייצור פרוכות ומעילים לספרי תורה בעיצוב מקורי וייחודי

ליצירת קשר

מפעל: 04-6663200

נריה בן מאיר: 050-9393200

☎ 04-627-0144 ☎ 04-666-3200 ☎ 3792000

www.rikmateli.co.il ✉ order@rikmateli.co.il

חשוב מאוד להבהיר כי שיתוף הפעולה של המתפללים תלוי מאוד בהתנהלותם של הגבאים. הגבאים חייבים להפגין שקיפות מלאה שתתרום למעורבות גבוהה של המתפללים. צריך לזכור שבית כנסת הוא כמו חברה ציבורית שכל אחד מהמתפללים הוא בעל מניות בה. הגבאים הם אלו שמנהלים את החברה והם חייבים בדוח חודשי, רבעוני, שנתי לבעלי המניות. אך כדי להיות בעל מניות, צריך לרכוש אותן, דהיינו: להשקיע בחברה.

טיפים נוספים לגיוס כספים

"אם יש שיעור של דף היומי, למה לא למכור את השיעור הזה לזכות או לעילוי נשמת". גם תהילים בשבת ניתן למכור לעילוי נשמת, כדאי שמי שזוכה ידאג בעצמו לרכוש את הממתקים מבלי שזה ייפול על התזרים של בית הכנסת, כנ"ל לגבי סעודה שלישית.

ניתן לתלות בבית הכנסת טבלה ובה כל פרשיות השנה ומקום ליד שכל מי שמעוניין לקחת על עצמו להצלה או לעילוי נשמת רושם את שמו. חשוב לאחר שהבהרנו את נושא הכשרות שמי שזכה ידאג בעצמו לקניות ויביא בעצמו לבית הכנסת. דבר זה יפחית את העומס על תזרים בית הכנסת ויפחית את החובות והצורך בגביה.

בבתי כנסת קטנים אפשר להטיל על כל אחד מהמתפללים משימה מעבר לדמי החבר שעליו לשלם. אחד יהיה אחראי לטישו בבית הכנסת. השני על כיבוס המפות והמגבות מידי שבוע. השלישי על פינת התה. הרביעי יביא שקית חלב מידי יום וכו'.

"אם רוצים אפשר למצוא המון דרכים יצירתיות לשתף את כולם באחזקת בית הכנסת ולהוריד את הנטל הכלכלי הכבד המוטל על כתפיהם של הגבאים".

יתרה מזו, שיטה זו מהווה גורם מגבש ומאחד לכל המתפללים. בתשלום של מיסי חבר לא יהיו אנשים שרק ייהנו מזכויות, אלא כל החובות מתחלקות שווה בשווה בין כולם ומי שרוצה זכויות יתר לעצמו רוכש מצוות. שיטה זו גם תגבש ותאחד את הקהילה כי מי שנותן מרגיש מחויב!!! יש שיאמרו שהיא גם מדרבנת את המתפללים להגיע לבית הכנסת עליו שילמו במיטב כספם.

כמה גוברים מיסי חבר?

זה תלוי ומשתנה בין קהילה לקהילה אבל העיקרון פשוט מחשבים את סך ההוצאות הקבועות ומחלקים בין כל המתפללים. הכסף השוטף שנכנס ללא תלות בגביה וברדיפה אחר מתפללים, מכסה את כל ההוצאות הקבועות ומה שיכנס ממצוות ותרומות ילך להתפתחות בית הכנסת, רכישת ריהוט חדש ועוד.

מי שלא רוצה לשלם?

חשוב לשלל בית כנסת יהיה תקנון ברור המחייב את כל הקהילה וסעיף מיסי חבר מופיע בו. זה לא ימנע מכאלו שלא רוצים לשלם אבל יאפשר לפעול מולם הלכתית וחוקית.

מי שעדיין מתעקש להוציא את עצמו מהכלל ולא לשלם, מעיד על עצמו שאינו חבר בקהילה וממלא אין מחויבות לתת לו כיבודים, כיסא, עליות לתורה ועוד.

זה לא אידיאלי. זה אולי מעליב. אבל אין ברירה אחרת. כולם צריכים לשאת בנטל אחזקתו של בית הכנסת. אם מדובר במישהו שמצבו הכלכלי קשה, אפשר ללכת לקראתו. "ממה נפשך, אם הוא במצב שצריכים לעזור לו, הרי זו חובה שמוטלת על הציבור, ואז אין בעיה "לוותר" לו על דמי החבר. אבל אם הוא מתעקש לא להיות שותף בחובות של שאר המתפללים, ברור שהוא לא יכול להיות שותף בזכויות שלהם".

בבעיית גביה כך שזה עדיין לא פותר לנו את הבעיה. נשארו עם הבור התקציבי ורק הוספנו לעצמנו כאבי ראש.

ישנה שיטת מימון מעניינת שהולכת וצוברת תאוצה בשנים האחרונות. השיטה הזו שהייתה ועדיין נוהגה בארצות הגולה, מאפיינת בעיקר בתי כנסת חדשים וקהילות צעירות. אבל לא רק, לאחרונה יותר ויותר קהילות וותיקות עברו לשיטה הזו שבאמצעותה אפשר להחזיק כלכלית את בית הכנסת בצורה מושכלת מעבר לתרומות, לנדרים ולנדבות שתורם ציבור המתפללים לאורך השנה.

"שיטת דמי (מיסי) החבר". כל חבר בקהילה נדרש לשלם מידי שנה סכום מסוים להחזקת בית הכנסת. כמו שבכל בניין יש תשלום לוועד בית עבור ניקיון, חשמל, מעלית ועוד, גם בבית כנסת יש תשלום למיסי חבר עבור ההוצאות השוטפות הקבועות.

הסכום הקטן שמשלם כל מתפלל ומתפלל כ-1.5 ש"ח ליום, בעבור חשמל, מזגן, חזן, ניקיון ועוד מצטרף לסכום גדול שמאפשר את החזקתו השוטפת של בית הכנסת ונותן לגבאים את היכולת להיות עסוקים בתפקידים ולא בגיוס כספים כל פעם שמועד פירעונו של חשבון חשמל מאיים עליהם.

לצורך העניין נעמיד את מספר המתפללים על ארבעים איש. כאשר כל אחד מהם ישלם מידי חודש סכום קבוע של חמישים שקלים ללא תלות בעליות, בכיבודים, או במצוות שרכש, ייכנסו לקופת בית הכנסת כאלפיים שקלים שיאפשרו לו קיום בכבוד ויעניקו למתפללים הרגשה טובה יותר.

"סכום של 24 אלף שקל בשנה אינו סכום גבוה, אך הוא בהחלט יכול לאפשר לגבאי בבית כנסת קטן את הביטחון שיהיה באפשרותו לשלם את החשבונות השוטפים. ככל שבית כנסת גדול יותר, כך גם גדלות הוצאותיו. וככל שבית הכנסת מעניק שירותים נוספים, עליו לגבות כסף נוסף עבור דמי החבר".

אומנות עם נשמה
שטיח היעקב

- תכנון וביצוע
- ארונות קודש
- בימות תפילה
- כסאות אליהו הנביא
- תיקים לספר תורה
- גילופי עץ

מושב אלישמע למכתבים: ת.ד. 222 פתח תקוה 49101
טל: 09-7400517 / נ"ד: 050-5542318 / www.shatiyakov.com / shatiyakov@gmail.com

ובהיכלו כולו אומר כבוד

בס"ד

מבית יהודי
שלטי הנצחה
יחודיים לבתי-כנסת

יצירות מופת
היכלות ותיבות
בגילופי עץ

פיתוחי חותם האומנות שביודאיקה בע"מ

08-6444798 052-781-9000

EMAIL: im66m1@gmail.com www.judaica10.co.il מושב שדה עוזיהו משק 27

* ראה פירסומנו בעמוד

ובהיכלו כולו אומר כבוד

בס"ד

פיתוחי חותם

האומנות שביודאיקה בע"מ

יצירות מופת מבית יהודי

ריהוט אומנותי וייחודי לבתי כנסת.

היכלות, תיבות, בימות,

שילטי הנצחה,

תקרות אקוסטיות מעץ ועוד..

מושב שדה עוזיהו משק 27

טל': 08-6444798 052-781-9000

אתר: www.judaica10.co.il

מייל: im66m1@gmail.com

* ראה פירסומנו בעמוד

להקדיש ולהנציח במקדש מלך
 ייצור ועיצוב שילוט הנצחה וריחוט לבתי כנסת

מקדש מלך
 עיצוב ותכנון מלא לביה"כ, היכלות, בימות וספריות לפי הדמיה
 רח' העבודה 34 אזור התעשייה אשדוד
 052-886577 08-8651200
 byhai76@gmail.com

סיפורו של ביה"כ האשכנזי הוותיק ב'יד אליהו' מפעים ומרגש כאחד: בשנים שקדמו להקמת המדינה הלכה השכונה התל אביבית והתמלאה במשפחות שומרות מצוות שביקשו להקים בית כנסת בשכונה • אחרי שהנושא הגיע לדין במליאת עיריית תל אביב, החליטו מפא"י (מלבד נציג מפ"ם שהתנגד), על הקצאת 10 אלף ל"י לטובת הקמת בית הכנסת בשכונה • ראש העיר דאז ישראל רוקח, דאג באופן אישי לארון הקודש המפואר שהועלה ארצה מפאדובה שבאיטליה לאחר שבית הכנסת הופצץ במלחמת העולם השנייה • בשנים האחרונות חווה בית הכנסת פריחה מחודשת ובעזרת ר' מאיר חכמוב, שמתפלל במקום כבר עשרות שנים אנו שבים אל סיפורו המיוחד של בית הכנסת

ת'יא ששל מעלה

מאת: אלחנן סגל

בשנת תש"ח, מספר חכמוב, כבר מלאה שכונת יד אליהו (זאבלאווי בשמה הקודם) יהודים שומרי תורה ומצוות. אלא שדא-עקא, בית כנסת לבנייה לא אושר וזאת בשל התנגדותו של המיעוט החילוני שהתגורר במקום מימים ימימה.

רק נציג מפ"ם התנגד

העסקנים שומרי התורה והמצוות ואיתם הרבנים בשכונה לא שקטו על השמרים ולחמו בתוקף לאישור בנייתו של ביה"כ גדול לתושבי יד אליהו. אחד מהם ר' אפרים פישל ממט, העלה על הכתב מחאה חריפה נגד עיריית ת"א בשל אי אישור הבנייה. באגרת שהוא מריץ לראשי העיר ת"א הוא כותב כך: "הנה שכונת יד אליהו (זאבלאווי), שטח השיכון הגדול של עיריית ת"א,

המשך בעמ' 34

בגובה של שמונה וחצי מטר, המפאר את כתליו, שהועלה והועתק לאחר מלחמת העולם מבית הכנסת הגדול בפאדובה שבאיטליה. ר' מאיר חכמוב שכאמור עשה את ילדותו ביה"כ פוסע עימנו במשעולי ההיסטוריה של שכונת 'יד אליהו' זאת שתחילה הכריזה מלחמה גלויה נגד הקמת בית כנסת במקום (מי היה מאמין). וגם לסוף המפתיע שהביא את ראשי סיעות מפא"י והפועלים בעיר שאישרו למורת רוחם של קיצוני השמאל את בנייתו של ביה"כ שנחשב במשך שנים רבות לאחד מבתי הכנסת הגדולים והמפוארים בארץ. בתקופת הקמת המדינה,

והתפילה להדהד בבית הכנסת הוותיק. ישיבת "נתיבות יצחק" שפועלת בשנים האחרונות במקום בראשות הרבנים הגאונים: רבי צבי יהודה לאו ורבי משה קירשטיין, האירה והעירה מחדש את תושבי 'יד אליהו'. המקום שוקק חיים ורוחניים ועיניו של ר' מאיר חכמוב שמאז היותו ילד לא מש מביה"כ, נוצצות מרוב אושר וסיפוק רוחני. סיפורו של ביה"כ האשכנזי הוותיק ב'יד אליהו' מפעים ומרגש כאחד. אגדות וניחוחות היסטוריים רבים נקשרו בו. אחד מהם הוא סיפורו הפלאי של ארון הקודש העתיק משיש

ר' מאיר חכמוב ניצב בחזית בית הכנסת הגדול ברחוב מרגולין 10, בשכונת 'יד אליהו' בתל-אביב, והוא מוחה דמעה סוררת. הוא שב עשרות שנים לאחור, אל ימיו המפוארים של ביה"כ הגדול והמפואר בהם גדשו מאות רבות את ביה"כ האשכנזי הגדול עד אפס מקום. הוא גם ילווה בהמשך במסירות את ביה"כ בימי התדלדלותו, בימים העגומים בהם התרוקן לאטו. חכמוב היה זה שבאותם ימים החזיק במסירות נפש את המניין המצטמק והולך. והנה עתה הוא חוזה ב"ה בפריחה מחודשת. שוב חזרו קולות התורה

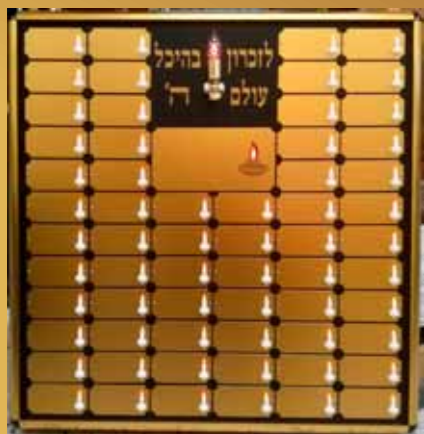

שלוח מפעלי הנצחה

מעל 1000 מוצרים באתר:
www.shiloach.net

לוחות זכרון במבחר עיצובים

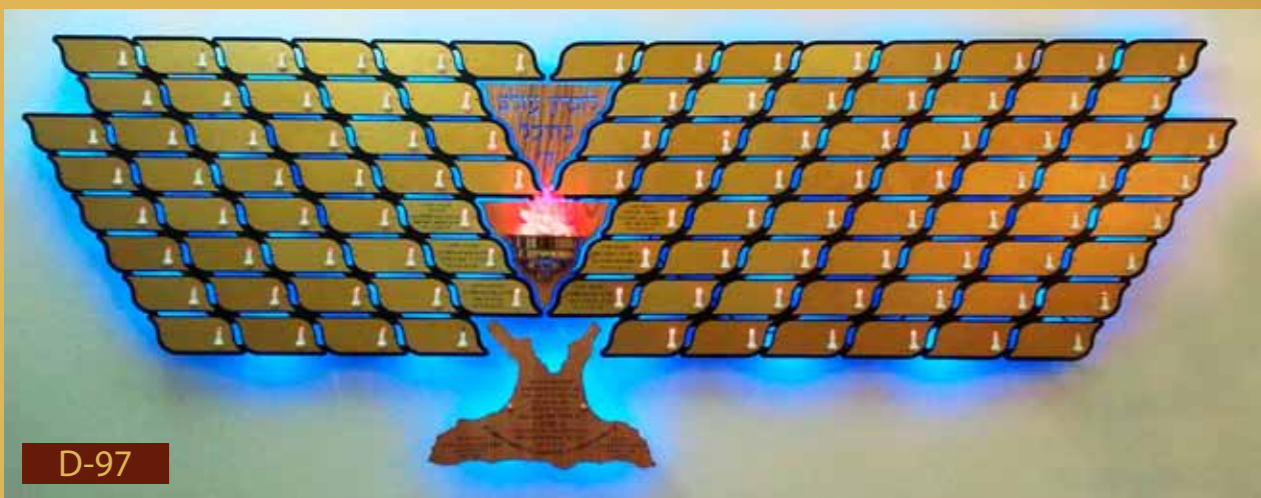

D-124 לוח זכרון במבצע
2950 ₪ בלבד!

D-126

לוח זכרון לדים+תאורת הילה כחולה
מבצע ב-7850 ש"ח בלבד!

D-97

לוח זכרון צורת עץ, 100 לוחיות עם תאורת רקע לדים + מנורות לדים עם מפסקים
לכל לוחית בנפרד, בסיס מתכת מגולוונת, גודל 100-260 ס"מ
מחיר מבצע 9900 ש"ח,

לוחות זכרון | לוחות תפילה | לוח ממוחשב | נרות תמיד | פרנס | פרשיות השבוע | ויטרינה לנרות | שלטי הנצחה | קירות תורמים | ברכות תורה | שויתי | לוחות מוארים | יציקות אלומיניום | ארונות קודש | אותיות על מבנים | אותיות על ההיכל | שלטי הוקרה | ועוד.

רחוב יהודית 2 ירושלים, טל: 02-5383729 פקס: 02-5385768
e-mail: shiloach@shiloach.net www.shiloach.net

שלוח מפעלי הנצחה

מעל 1000 מוצרים באתר:
www.shiloach.net

לוח תורמים מפואר

E-13

לוח זמנים מואר ציבעוני,
מבצע 1990 ש"ח בלבד.

G-225

A-106

אותיות מיציקת אלומיניום
מוארים בלדים

N-1

נר תמיד ספירלה.

לוחות מוארים בלדים

לוח פרשיות מואר בלדים

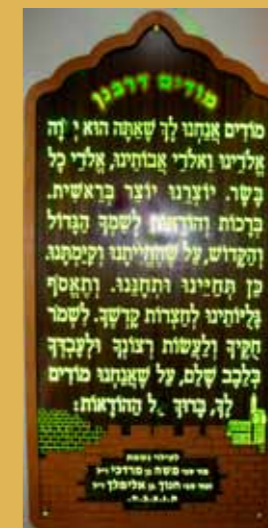

J-37

L-50

לוח תפילה מפואר מואר בלדים

L-52

במבצע 3900 ש"ח

נר זיכרון קנים מואר בלדים.

M-118

לוחות זכרון | לוחות תפילה | לוח ממוחשב | נרות תמיד | פרנס | פרשיות השבוע | ויטרינה לנרות | שלטי הנצחה | קירות תורמים | ברכות תורה | שויתי | לוחות מוארים | יציקות אלומיניום | ארונות קודש | אותיות על מבנים | אותיות על ההיכל | שלטי הוקרה | ועוד.

רחוב יהודית 2 ירושלים, טל: 02-5383729 פקס: 02-5385768
e-mail: shiloach@shiloach.net www.shiloach.net

נר יאל

ריהוט אומנותי לבתי כנסת

עיצוב ותכנון
אדריכלי

ארונות
קודש

בימות
תפילה

עזרות
נשים

ספריות
מעוצבות

דלתות
מעוצבות

העבודה 44 אזור התעשייה הקלה אשדוד, ת.ד 3552

טלפון: 08-8677894 נייד: 050-6730838 פקס: 15388677694

www.neriel.co.il . meni29@013.net.il

כאמור, התנגדותו התמוהה של גולן נדחתה על הסף וגם חברה החילוניים של מפא"י שרחשו כבוד לדת תמכו בבניית ביה"כ.

עם אישור העירייה, נפנו התושבים החרדים והדתיים סוף-סוף לבניית ביה"כ ראשון ב'יד אליהו'. הכותרת בעיתון בשרה בחגיגות כי "נורתה אבן פינה לבי"כ ביד אליהו". וכי לראשונה ייבנה ביה"כ עבור שכונת החיילים המשוחררים והעולים החדשים "יד אליהו". בחגיגת אבן הפינה השתתפו הרבנים הראשיים לת"א, האדמו"רים מסאדיגורה וסאדיגורה-פשיש, שר הפנים והעלייה משה שפירא, ונציגי מוסדות רבים אחרים. ברוח המרכזי הוקם שער כבוד ולרוחבו כתובת "ברוכים הבאים". כבר בשעות אחה"צ התחילו המונים מתאספים לחגיגה. את המסיבה פתח הג"ר אפרים פישל וויינברגר, רב השכונה וציין שכבר אחרי 3 שנות קיום השכונה ניגשים התושבים לבנות משכן לה'. יחד עם בניית בית כנסת תזכרו לבנות גם את רוח ישראל - אמר הרה"ר לת"א הגרא"י אונטרמן. שר הפנים והעלייה משה שפירא אמר בין היתר: בתי כנסיות הם המעיין ממנו שאבנו את הקדושה ואת הכוח שיכולנו לשאת את ההשמדה והעינויים. אתם עולים חדשים וחיילים משוחררים אשריכם שמיד בשנים הראשונות לקיום השכונה הנכם דואגים לבניית מקדש מעט".

ראש העיר דאג לארון קודש

כאמור, עוד תלאות רבות יעברו על המתפללים תושבי השכונה עד שזכו לראות את ביה"כ המפואר עומד על תילו. המתפללים עברו מבית לבית והתרימו תושבים עבור בניית ביה"כ וכך נאספו בעמל אלפי ל"י, מעט מדי עבור הוצאות הבנייה האדירות. הוועד המקומי פנה לסוכנות היהודית וגופים נוספים כמו הוועד הלאומי והמרכז העולמי של המזרחי כדי שייגישו את עזרתם. לפי התכנית שעובדה ע"י האדריכל אלבום תושב השכונה, ישתרע הבניין על 3 דונם קרקע שעיריית ת"א העמידה למטרה זו, ויכיל 1000 מקומות ישיבה. מי שפעל

המשך בעמ' 36

ת"א של מעלה

**מבעד חלונות
הבלוקים החדשים
שהתווספו הנך רואה
בכל ערב שבת את
נרות השבת הדולקים
ומקרנים מזיונם
ומהשראתם בשכונה.
יהודים בבגדי שבת,
ודווקא צעירים, אצים
עם ילדיהם לבית
הכנסת לקבלת שבת
מלכתא.**

כפי שנמסר לנו, גרים כאן בערך 6 אלפים נפש מישראל. כמעט בכל חודש צצים ועולים כאן בלוקים חדשים, המכילים עשרות משפחות דיירים. אומרים ששיכון זה היה ידוע במשך זמן ניכר כשיכון של יהודים חילוניים שאין להם צורך בבית כנסת, הזקנים המעטים שגרו כאן קיבלו רשות מהנהלת בית הספר מזרחי של ילדי התמינים של שיכון התמינים הסמוך, להתפלל שם בכל יום, ובזה נראתה נפתרה הבעיה של בית כנסת בשביל השכונה. כיום המצב נשתנה מיסודו. מבעד חלונות הבלוקים החדשים שהתווספו הנך רואה בכל ערב שבת את נרות השבת הדולקים ומקרנים מזיונם ומהשראתם בשכונה. יהודים בבגדי שבת, ודווקא צעירים, אצים עם ילדיהם לבית הכנסת לקבלת שבת מלכתא. מי שהכיר את השכונה לפני שנה-שנתיים (שנת תש"ו, 1946 למנינם) אינו מכיר אותה היום. אבל דא-עקא אין מקום לתפילה. בית הספר אינו יכול להכיל את רוב המתפללים. בימות הקיץ רבים המתפללים מאחורי בית הכנסת מאשר בפנים. בימי הגשמים עומדים צפופים בפנים בית התפילה ומאפס מקום נאלצים רבים להתפלל את תפילות השבת ביחידות בביתם".

"אל ניתן דמי ואל נחשה בעניין זה", מסיים ר' א.פ. ממט את מכתבו הנוקב. "בשכונת יד אליהו שתושביה מתרבים ב"ה מיום ליום וביניהם גדול האחוז של היהודים הדתיים אין לסבול דחייה כזו של בניין ביה"כ. אי אפשר לחנך ילדים בלי תורה ותפילה ובהעדר בית כנסת אנו מונעים בידינו את החינוך הזה לילדינו. אנו מזעיקים בזה את משרד הדתות, עיריית ת"א והארגונים הדתיים: מהרו והקימו בית כנסת בשכונת יד אליהו, למען כבוד ה', עמו ותורתו ולמען תת חינוך דתי לילדי ישראל, שבאו מהנכר להשתרש במדינת ישראל".

ואכן המחאות והלחצים הועילו: זמן קצר לאחר מכן בישרה הכותרת בעיתון כי "10.000 ל"י מתקציב הפיתוח ניתנו ל...בית כנסת באישור נציגי מפא"י - בקולות הגוש האזרחי וחברי מפא"י בסיעת הפועלים ונגד קולו של י. גולן (מפ"ם) קיבלה הערב מועצת העירייה החלטה שלפיה יוקצב סכום של 10 אלפים ל"י מתקציב הפיתוח העירוני לבניית בית כנסת

ArtStudio-GM סטודיו ויטראז'ים ותבליטים

טל: 0548176782, 035188577, 029917257

www.artstudio-gm.com artstudio.gm@gmail.com רח' המלאכה 7 א. ת. הר טוב א' בית שמש

ת"א של מעלה

רבות עבור הבנייה היה מר דוד צבי פנקס ז"ל מהמזרחי שזכויות רבות לו בבניית ביה"כ.

בעיצומה של בניית ביה"כ התבשרו תושבי שכונת 'יד אליהו' כי ארון קודש מפואר ועתיק מאיטליה ששרד את השואה באורח פלא עושה את דרכו לעבר ביה"כ ההולך ומוקם. היה זה ראש העיר, מר ישראל רוקח שהתערב והעלה את ארון הקודש לישראל כדי לפאר ולרומם את ביה"כ החדש. סיפור הצלתו של ארון הקודש היה כשבית הכנסת הגדול בפאדובה הופצץ מהאוויר במהלך המלחמה והארון נשאר תחת כיפת השמים וכאילו נידון להתמוטטות ולכליון, אלא שהוא שרד באורח פלא ולאחר המלחמה הועלה במסגרת מבצע מיוחד לישראל. ארון קודש זה לא היה יחיד, מצייני מאיר חכמוב. באותה תקופה העתיקה מדינות ישראל כתרסר בתי כנסת שהועברו בשלמותם מאיטליה לישראל. היו אלו בתי כנסת וארונות קודש של קהילות איטליה שחדלו להתקיים והם עשו דרכם לא"י. ביניהם הגיעו שלושה בתי כנסת על ריהוטם המלא מקניליאו, וויניטו, מפאדובה, ומרגיו אמיליה ו-9 ארונות קודש נוספים. ביניהם בלט לתפארה כאמור ארון הקודש שמוצב עד היום לתפארה בשכונת 'יד אליהו'. למרות השנים שחלפו, יופיו של הארון הנדיר נותר בעינו. עמודיו המצוקים, קישוטיו המפוארים, וגיוון הצבעים מפארים בהדר את ביה"כ. הארון, מספר חכמוב, מורכב מחלקים שנבנו בתקופות שונות החל מסוף המאה ה-17 ועד אמצע המאה הקודמת. נוסף לארון הקודש נשלחו מפאדובה מעקה מבודל לבימה, שולחן מפואר מעץ חרוט, פמוטים גדולים וחלק מהשיש ליסודות הבימה, חפצי

בניהם הגיעו שלושה בתי כנסת על ריהוטם המלא מקניליאו, וויניטו, מפאדובה, ומרגיו אמיליה ו-9 ארונות קודש נוספים. ביניהם בלט לתפארה כאמור ארון הקודש שמוצב עד היום לתפארה בשכונת 'יד אליהו'. למרות השנים שחלפו, יופיו של הארון הנדיר נותר בעינו.

קודש עתיקים ששרדו את השואה הנאצית ומפארים עד היום את ביה"כ הגדול ביד-אליהו. למרות הנוסח האשכנזי שהונהג בביה"כ, ציבור המתפללים שנוהה אחר ביה"כ הוותיק מורכב ברובו מתושבי השכונה, בני עדות המזרח, שחלקו עדיין זוכר בערגה את ימי הגדולים עת מאות מקומות הישיבה, היו גדושים במתפללים. הגבאי הוותיק מאיר חכמוב, מצייני לטובה את הר' וינגוט ממתפללי הוותיקים של ביה"כ שתרומתו ויגיעתו עבור ביה"כ לא יסולאו בפז. שיתוף פעולה פורה והרמוני נרשם בין ותיקי ביה"כ לראשי ישיבת 'נתיבות יצחק' ע"ש של הגאון רבי יצחק ידידיה פרנקל, רבה הראשי של ת"א שהשתכנה במקום בשנת תשס"ח. נכדיו ראשי הישיבה, הרה"ג רבי צבי יהודה לאו ורבי משה קירשטיין התרגשו לגלות לאחרונה

במכתב שנמצא בארכיון ביה"כ כי זקנם הרב פרנקל שע"ש נקראת הישיבה שנפתחה במקום, ניצב בשעתו בראש הוועד להקמת ביה"כ. כאמור, חתנו, הג"ר ישראל מאיר לאו, רבה של ת"א מזדמן אף הוא למקום ואף כובד בכתיבת האות האחרונה בס"ת שת"ר מאיר חכמוב לביה"כ. גם חבר מועצת חכמי התורה, הגאון רבי משה מאיה שליט"א רבה של שכונת 'יד אליהו' שלו בית כנסת ספרדי גדול משלו בשכונה, מחזק את ידי גבאי ומתפללי ביה"כ האשכנזי הוותיק שכאמור חווה פריחה מחודשת ורעננה בניצוחם של בני ישיבת 'נתיבות יצחק' שקול תורתם נשמע ברמה ומהדהד ברחבי שכונת 'יד אליהו', מעורר וסוחף עימו את תושבי השכונה, צעירים וישישיים, ששבים בהדרגה ובבטחה אל מקור מחצבתם.

אותיות ושילוט פנים וחוף לבתי כנסת ובניינים
עצי חיים · לוחות זכרון נרות תמיד · אותיות חתוכות · ארגזים
מוארים ברכות תורה · שעונים פרשת שבוע · מנורות בימה ·
בתים לספרי תורה
כסאות אליהו . ועוד.. מוצרים בהזמנה אישית

מק"ט 2/13

מודים דרבנן

מודים אִנְחָנו לָךְ שְׂאֵתָה
הוּא ה' אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵינוּ
אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר.
יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית.
בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ
הַגְּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עַל
שֶׁהַחַיִּיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן
תַּחֲיִינוּ וְתַחַנְנֵנוּ. וְתִאַסְּפֵךְ
גְּלוּתֵינוּ לְחֻצְרוֹת קִדְשֶׁךָ.
לְשִׁמְרֵךְ חֲקִיךָ וְלַעֲשׂוֹת
רְצוֹנֶךָ. וְלַעֲבֹדֶךָ כְּלָכֶךָ
שְׁלָם. עַל שֶׁאִנְחָנוּ מוֹדִים
לָךְ. בְּרוּךְ לְהוֹדָאוֹת:

מודים דרבנן

תאורת לד מתח נמוך

מק"ט 1/72

מק"ט 3/70

מנורת למנצח

נותנים כבוד
למוצרים

גל-עד
מפעלי שילוט והנצחה

רח' בר כוכבא 70 פתח תקווה 49220
טל 03.9310311 | פקס 03.9340899 | www.galedltd.com | galed@galedltd.com

ב"ה

חידוש ותיקון ספרי תורה יענים

"קדושת האות"
קונה

ספרי תורה פסוקים

(גם מיועדים לגניזה)

וכן כתרים, רימונים, כתבי יד, מגילות ועוד...

עוסק מורשה | חיים מעטוף-054-3175116 | תשלום הוגן

המסורת עובדת מאב לבן

מאת: אבי מנחם

השילוב יוצר מוצרים ייחודיים, עמידים ויציבים לאורך שנים ומעניק לבתי הכנסת ולגבאים, שירות ייחודי ברמה שקשה למצוא בשוק הריהוט בכלל, ובשוק הריהוט לבתי הכנסת בפרט. תחילת הדרך הייתה כאמור, לפני יותר מחמישים שנה, בתשכ"ד (1964). "פתחתי בתחילה מפעל קטן. אני למדתי בבית ספר מקצועי

חלפו יותר מחמישים שנה מאז הקים מישראל חיון את מפעל הריהוט שלו ומאז עברו הרבה גבאים את מפתן מפעלו • מישראל, יחד עם בנו אבירם, מחזיקים היום את אחד המפעלים הגדולים ביותר לייצור ריהוט לבתי כנסת • נלווינו אליהם לביקור מרתק במפעל וחזרנו עם תובנות חדשות ועולם חדש שלא הכרנו

העבודה, מנסה מישראל להצטנע. "הם באים אלינו עם הסקיצות והתכנון ואנחנו רק מייצרים זאת עבורם תחת המותג שלהם", הוא מסביר. אבל, ככל שהמשכנו להפוך בעניין, גילינו שהניסיון רב השנים, תורם רבות למיתוגם של אותם יצרנים שאינם מייצרים את הרהיטים בכוחות עצמם. רהיטי אבירם חיון מנוהלים על ידי אב ובנו: מישראל ואבירם חיון ומציעים את כל הריהוט לבתי הכנסת. החל מארונות קודש וכלה בספריות. עובר לכיסאות ומערכות ישיבה, מחיצות, בימות ועמודי תפילה. "אנחנו יכולים לתת מענה מושלם לכל בית כנסת ולכל צורך

לפני יותר מחמישים שנה מאז הקים מישראל חיון את מפעל הריהוט שלו ומאז עברו הרבה גבאים את מפתן מפעלו. מישראל ואבירם חיון מחזיקים היום את אחד המפעלים הגדולים ביותר לייצור ריהוט לבתי כנסת. כאשר עשינו את דרכנו למפעל הוותיק, היינו בטוחים כי ניתקל בנגרייה "של פעם". את שנות הניסיון הרבות תרגמנו בטעות לקיבוען מסורתי. אך כאשר דרכה כף רגלנו לראשונה על מפתן המפעל, עמדנו נדהמים. מסתבר שלא לגמרי טעינו. במהלך הסיור שערכנו באזור התברר כי בשנים האחרונות עבר המפעל שינוי מהותי שהקפיץ אותו באחת למאה העשרים ואחת. ולא מדובר רק בשינוי קוסמטי. מדובר בשינוי ארגוני, תוכני ועיצובי שעושה שימוש בטכנולוגיות המתקדמות ביותר הקיימות בשוק. עוד התברר למרבית הפלא, כי רבים מייצרני הריהוט לבתי הכנסת, חלקם בעלי שם, החלו את דרכם כאן, במפעל הוותיק והמונסה. אם לא די בכך, גילינו לתדהמתנו, שהמפעל הזה מעניק שירותי ייצור לרבים מהיצרנים המוכרים בשוק. "במקרים האלה, אנחנו רק מבצעים את

משמרת הקודש
ספרי תורה | תפילין | מזוזות
מכון מקצועי להגהה ותיקוני סת"ם במומחיות ובאחריות

מתקנים ספרי תורה ישנים במומחיות ובאחריות (גם המיועדים כביכול לגניזה) ספרי תורה כשרים למוסדות ומפעלים

בני ברק, רש"י 31, טלפקס: 03-6192019
אשדוד, הרב לוין 7, נייד: 053-3155917
0573155917@okmail.co.il

בס"ד
אלידור תעשיות
www.elidoor.co.il

בית"כ אור החיים בק. חיים

ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם

בית"כ תפארת ישראל בחדרה

ייצור דלתות מעוצבות להיכל הקודש ולבתי כנסת רב קווי - 04-8493166

מדמיינים אותו זוחל בגיל שנה וחצי שנתיים ברחבי בית הכנסת... החיבור הזה למקדש מעט, הפך להווי ודרך חייו עד היום ועד מאה ועשרים. גם בנו שנולד וגדל כאן בישראל, ממשיך את המסורת.

"תראו. אני למדתי בבית ספר מקצועי את מקצוע הנגרות. ובשונה מהדעה הרווחת שעיך מלא עדיף, ישנם מוצרים שעדיף לבנות את חלקם מחומרים פחות יקרים לטובת נוחות השימוש והנשיאה. אנחנו לעולם לא נעשה שימוש בבדים שמתאימים לספה בבית, גם אם הם מאוד יפים, כי בבית כנסת צריכים להשתמש בבדים שמתאימים למוסדות ציבור. בדים חסיני אש שלא דורשים ניקוי לעיתים קרובות וכן הלאה. אבל הלקוח לא יודע את כל ה'סודות המקצועיים' ועלול לחשוב לעיתים שיש לנו אינטרס למכור לו משהו כי אנחנו מרוויחים עליו. לא. אנחנו רוצים בטובתו של הלקוח."

האמת היא שהעובדות מדברות בעד עצמן. כה רבים הם הגבאים שרכשו את מוצרי המפעל של בני משפחת חיון, וכה רבים הם האנשים

כה רבים הם הגבאים שרכשו את מוצרי המפעל של בני משפחת חיון, וכה רבים הם האנשים שהשתמשו בריהוט זה שעה ששפכו את צקון לחשם בפני הקב"ה, עד כי אין צורך לציין זאת. בכל זאת, כיהודה ועוד לקרא, הבאנו כאן את דבריו של מישל שניכר כי יצאו מהלב.

ייצור הכיסא שנמצא היום בבתי כנסת רבים ברחבי הארץ ומשרת עשרות אלפי מתפללים". במשך למעלה מיובל שנים, בנה המפעל שהקים חיון רהיטים שונים ומערכות ריהוט מורכבות למאות ואולי אלפי בתי כנסת. כל ניסיון לדלות נתונים מספריים מדויקים נידון לכישלון. אין שום דבר לשחזר לאחור את מאות אלפי הפריטים שיצאו את שערי המפעל במשך השנים.

מה שכן, ניתן לומר בבירור, שלהבדיל מהרבה יצרנים אחרים, חיון שמח לחלוק את ניסיונו העשיר עם גבאים, תורמים ואדריכלים. "אני שמח לעזור ללא תנאי לבתי כנסת. מהניסיון שלי אני יכול לעזור לאדריכלים רבים להימנע מטעויות רבות ונפוצות. במיוחד כאשר מדובר באדריכלים שזכו במכרז עירוני ואין להם שום מושג בדרישות ההלכתיות ובצרכים של המתפללים. כאשר הם פונים אליי, אני שמח לעזור להם ולא מתנה זאת ברכישת ריהוט אצלנו".

כבר בילדותו הכיר את בית הכנסת מקרוב. "היה לנו בית כנסת בבית", הוא מספר ואנו

וגדלה בעשרות או מאות כיסאות. "הכיסאות האלה משרתים שטיבל סמוך או עזרת נשים לאורך השנה. הם לא עומדים סתם, אבל לא מעמיסים במשך השנה על בית הכנסת ומפריים את תחושת ההרווחה שיש למתפללים", מסביר חיון את הפלא שמול עיניו.

בבית כנסת של עולי בבל שאת כל ריהוטו בנה מישל חיון, נבנו כל הרהיטים בהתאם להוראות הרב מורה ההוראה בבית הכנסת. "אפילו את הסוכה בינינו בצורה כזאת שתהיה תלויה, כדי שתעמוד בדרישות ההלכה", אומר חיון ומתפרק על העבר.

בנו, אבירם, מסביר: "הניסיון הרב של אבא וההיצמדות למקורות ההלכתיים, גרמה לכך שאנחנו מסוגלים היום לתת מענה לכל שאלה שמתעוררת בשטח".

כך למשל מספר מישל על תכנון ועיצוב כיסא מיוחד לבתי כנסת. "עבדתי עם אדריכלית שתכננה כיסא בהנדסת אנוש שהתחשבה בצורך הייחודי של מתפללים בבית כנסת. כולל זמן הישיבה, העמידה, הקריאה בתורה וההגבהה וכן הלאה. חודשים ארוכים עבדנו על

במשך למעלה מיובל שנים, בנה המפעל שהקים חיון רהיטים שונים ומערכות ריהוט מורכבות למאות ואולי אלפי בתי כנסת. כל ניסיון לדלות לשחזר לאחור את מאות אלפי הפריטים שיצאו את שערי המפעל במשך השנים.

בחוץ לארץ וזה העניק לי נקודת מבט אחרת על נגרים. הלימודים האלה אפשרו לי ליצור קשר ולשתף פעולה עם אדריכלים", מספר מישל חיון.

"זמן קצר לאחר מכן התחלתי לייצר עבור בתי כנסת והתמחיתי בבניית מוצרים מותאמים במיוחד לכל בית כנסת וציבור המתפללים שלו". למעשה, אם אפשר לומר, הרבה לפני שהמציאו את צמד המילים "הנדסת מתפלל", היה זה חיון שעשה זאת.

"אחרי שהכרתי את בית הכנסת ואת המתפללים, הייתי בונה את הריהוט בהתאם. לא העמסתי סתם כיסאות שיהיו, אלא התאמתי לצרכים. כך למשל, עד היום, לא נמלא בית כנסת בו מתפללים מאתיים אנשים מידי שבת, בשלוש מאות כיסאות. נסתפק במאתיים, אך נייצר במקביל פיתרונות שיתנו מענה לכמות המתפללים בימים הנוראים ובחגים".

כדוגמה אנו רואים בתי כנסת שמערכת הריהוט שבהם, היא מערכת "חכמה". היא אמנם מכילה כמות מוגדרת של מקומות ישיבה, אך בהגיע ימי החגים העמוסים, היא "צומחת"

"וכל מי שעוסקים בצרכי ציבור באמונה, הקב"ה ישלם שכרם..."

ביטוח ייעודי לבתי כנסת וספרי תורה

גבאי יקר!

אתה, המופקד על נכסי הציבור

- האם דאגת לבטח את ספרי התורה ורכוש בית הכנסת?
- אם טרם ביטחת, למה אתה מחכה?
- עם יד על הלב, כשביטחת, השתדלת לקחת את ההצעה הטובה ביותר מבחינת הכיסוי הביטוחי והמחיר? הרי מדובר בכספי הציבור !!!

אצלנו תוכל לבטח את ספרי התורה, כלי הכסף ויתר הרכוש בכיסוי מורחב במיוחד **במחירים ללא תחרות!** צור קשר לקבלת הצעת מחיר

לפרטים נוספים גלוש לאתר: www.gagins.co.il

גדעון ג'יקובס - כל הביטוחים תחת קורת גג אחת

טל' **03-9333214**, נייד **052-2545163**
רח' סלנט 67, פתח תקוה 4953086 gagins@neto.net.il

איזהו גבאי - המנציח בכבוד!

אפילו פשוט הפיצוה ויקג'י

לוח הודעות ממוחשב, המתקדם ביותר מסוגו, עם מסך מתחלף, במראה מכובד וחדשני

תצוגה אוטומטית מפוארת של כל המידע הדרוש לך בבית הכנסת:

- זמני היום
- זמני השבת
- זמני תפילות
- זמני לימוד יומי
- הוספות לתפילה
- מסך הודעות
- מסך הנצחה
- ועוד...

מאמכר גדאים • לא אמאני קול • באישור הרבנים

להזמנות: **053-8234112 / 053-8234115**
www.binalaitim.co.il / sales@binalaitim.co.il

אריסטוק אלקטרוניקה בע"מ

תאורת לד באיכות מעולה ישירות מהיבואן לצרכן

גבאי יקר בוא לחסוך אלפי שקלים!

חברתנו מתמחה בעבודות בבתי כנסת בתאורת חיסכון בחשמל ומיזוג

המומחיות שלנו זה להפוך את התאורה הקיימת לתאורת לד החסכונית בחשמל לחסכון של עד 90 אחוז בצריכת החשמל כך שהחזר החשמל וההשקעה יהיו מהירים!

יתרונות תאורת הלד!

1. חסכון של עד 90 אחוז בצריכת החשמל כך שהחזר החשמל וההשקעה יהיו מהירים
2. החזר מהיר על ההשקעה
3. עוצמת אור חזקה
4. תאורה ירוקה
6. חיסכון במיזוג
7. הרבה שעות עבודה על פני נורות אחרות
8. תאורה לא מחממת (תאורה קרה)
9. 50,000 שעות הארה,
10. תאורה בריאה לא מסרטנת

אחד מבין הרבה פרויקטים שעשינו

רח' חלוצי התעשייה 8, אלפי מנשה (אזורת) / טלפון: 097926770 / פקס: 097926722 / נייד: 0544228046
אימייל: site@aristock.co.il / אתר אינטרנט: www.ledmaster.co.il

להלן תסריט שמוכר לגבאים רבים. בישיבת הוועד הוחלט להחליף את הריהוט בבית הכנסת. אחד הגבאים נבחר לערוך סקר שוק... הוא פונה למספר יצרנים ושטח את הצרכים הטכניים. נניח, לצורך הדוגמא שמדובר בחמישים כיסאות, בימה ועמוד תפילה. יצרן אמין ומקצועי לא יקבל את ההזמנה לפני שיבוא לשטח וילמד את בית הכנסת על שהשתמשו בריהוט זה שעה ששפכו את צקון לחשם בפני הקב"ה, עד כי אין צורך לציין זאת. בכל זאת, כיהודה ועוד לקרא, הבאנו כאן את דבריו של מישל שניכר כי יצאו מהלב.

אבירים מחייך, אבל החיך שלו עלול להסתיר דמעות וזעקות שבר של מתפללים רבים. "קחו לדוגמא חיפוי עץ לקירות בית כנסת. אם מדובר בקיר שתוכנו עוברים חוטי חשמל, וזה מה שקורה ברוב הקירות, חייבים לעשות את החיפוי מעץ חסין אש וחומרים מעכבי בעירה. אנשים לא יודעים שמשפיק קצר קטן וכל המבנה עולה באש".

לא מדובר רק על מקצועיות וניסיון, אלא באכפתיות נוגעת ללב בתמימותה. שניהם, האב ובנו, אומרים בפה מלא: "את האמינות בונים במגע ישיר עם הלקוחות, עם הגבאים ועם המתפללים. אנחנו לא שולחים סוכנים. אנחנו באים בעצמנו. אנחנו, הבעלים של העסק, נמצאים בקשר ישיר עם הצרכן וזה מסביר מדוע יש בתי כנסת שבאים שוב ושוב ורוכשים כאן מוצרים".

שוב, עם הניסיון ארוך השנים לא ניתן להתוכח. השנים עושות את ההבדל. יחד עם זאת, השילוב שבין שני הדורות, בין הניסיון והוותק והטכנולוגיה החדשנית, מאפשר למפעל של בני משפחת חיון, לתת מענה מדויק ומהיר לצרכיהם של בתי כנסת רבים.

"צריך לקחת בחשבון את כל השימושים במערכת הישיבה. צריך לשאול את השאלות הנכונות ולהכיר את אופי המקום ומשתמשיו. האם מתפללים בו רק בשבתות וכמה? האם ישנם ילדים רבים שמשתתפים בתפילה? היכן ממוקמת דלת הכניסה ועד כמה נחוצה גישה לבימה ולהיכל. יש עוד המון שאלות שרק אחרי שיודעים את התשובות אפשר להתחיל לעבוד".

בריו. אחרת, יחטא לתפקידו. "צריך לקחת בחשבון את כל השימושים במערכת הישיבה. צריך לשאול את השאלות הנכונות ולהכיר את אופי המקום ומשתמשיו. האם מתפללים בו רק בשבתות וכמה? האם ישנם ילדים רבים שמשתתפים בתפילה? היכן ממוקמת דלת הכניסה ועד כמה נחוצה גישה לבימה ולהיכל. יש עוד המון שאלות שרק אחרי שיודעים את התשובות אפשר להתחיל לעבוד".

למרות השוני בסגנונות העיצוב וצורת הישיבה בין בתי כנסת אשכנזיים וספרדיים, בין בתי כנסת חסידיים וליטאים ובין בתי כנסת צעירים ומבוגרים, חיון יודעים לתת את התשובה המושלמת בגלל הניסיון הרב וההיכרות עם כל ציבורי המתפללים הקיימים. הדוגמאות שראינו והמפתיע מכל - ואולי לא כל-כך, כאשר מכירים את הנפשות הפועלות - המחירים ממש תחרותיים למרות הניסיון הרב. היה צפוי שהשם הטוב אותו רכשו השניים יאפשר להם לגזור "פרמיה" גבוהה יותר על המוצרים שהם מוכרים. אבל מתברר שתפיסת עולמם שמקמת את הלקוח ואת טובתו במרכז, משפיעה גם על שורת המחיה.

ומשתמשיו. האם מתפללים בו רק בשבתות וכמה? האם ישנם ילדים רבים שמשתתפים בתפילה? היכן ממוקמת דלת הכניסה ועד כמה נחוצה גישה לבימה ולהיכל. שרק אחרי שיודעים את התשובות אפשר להתחיל לעבוד".

כשאנו מבקשים, ממש בסיום שיחתנו, טיפ לגבאים, אומר לנו מישל את הדברים הבאים שמשקפים למעשה את רוח הדברים שבאו לידי עד עתה בכתבה. "אני קורא לכל גבאי שעסוק עכשיו בתכנון בית כנסת חדש או בתכנון שיפוץ לבית כנסת, לבוא ליעוץ בלי שום התחייבות. אני אשמח לתת הידע והניסיון שלי לטובתו לא רק כדי שהוא לא יטעה ויוכל לשמור על כספי בית הכנסת, אלא גם ובעיקר, כדי לפאר את בית ה' מבלי לפגוע בשימושיות של המוצרים".

לדעתנו אין צורך להוסיף על-כך דבר.

מידיום גלאס ויטראז'ים ועיצוב בזכוכית

ויטראז'ים עיצובים בזכוכית מדיום גלאס
 03-6823046

תקרת זכוכית חוארת [דוגמאת שבעת המינים]

רוני קנדל, רח' המרכבה 15 א.ת. חולון. טל: 052-3601700
 מייל: mediumglass@bezeqint.net. אתר: www.mediumglass.com

זה הזמן... סט תפילין חרוצות.

פרטיות מהודרות הרב דוד שליט"א
 בתים חרוצות מהודרות
 רצועות עבודת יד שחור טבול
 הדרכת בר מצווה בת 90 דקות מתנה!

₪2,944.00 / ₪2,624.00

בכניסות קסת הסופר | תפילין חרוצות! | הסנהדרין 27 ראש העין | טל. 03-9031308

אלול בפתח.. ואנחנו כאן בשבילך.	וק"
בדיקת מזוזות ישן/חדש	₪9
בדיקת תפילין	₪149
רצועות עור עליון מהודר	₪85
רצועות עבודת יד שחור שני צדדים	₪159
בתים בהמה גסה חרוצות	₪1249
מזוזה גדול 10 מהודר	₪119
מזוזה גדול 12 מהודר רמה גבוהה	₪139

במחלקה והתרים משפחות, אפילו משפחות של חולים ערבים. הוא התרים את האחיות והרופאים. הוא לא נח ולא שקט עד שהוא השיג את הסכום הדרוש. הוא היה מעורב בכל התהליך והגיע לכאן לעיתים יום אחרי יום. היות והוא בחר בדגם החושן, הרי שבסיום, כאשר היה צריך לשבץ ולהדביק את האבנים, רצייתו שהוא יעשה את זה, משום שאין המלאכה נקראת אלא על שם גומרה'. הוא זה שישב והדביק את האבנים ואני רוצה לומר שבהכנסת ספר התורה לא נותרה עין אחת יבשה. ההתרגשות הייתה חסרת תקדים. זה הסיפור המרגש ביותר שחוויתי מאז שהקמתי את מכון הידורים."

תוך כדי ביקור במקום אנו מגלים שאפשר למצוא מענה לכל גודל של ספר תורה. היות והכל נעשה בהתאם להזמנות ואין "פס ייצור סדרתי", נבנים הארגזים בהתאם לגממות של כל תורם וציבור מתפללים. כן, גם מי שרוצה ספר שעשוי כולו מכסף טהור, יוכל לעשות זאת במכון הידורים. המחירים מותאמים בהתאם לדרישותיו של כל לקוח ומפתיעה העובדה שהם סבירים לחלוטין ועומדים בכבוד בתחרות הקיימת בשוק למרות העובדה שלא מדובר במוצרי מדף. "אנחנו מחזיקים בכל זאת כמה ארגזים מוכנים לטובת מי שבא ברגע האחרון ולא רוצה להמתין לתהליך הייצור", אומר הרב פרץ עם סיום פגישתנו.

אגב, במענה לשאלה בה פתחנו את הכתבה, התשובה היא שארגז ספר תורה אינו זקוק לתקן, אבל היה רצוי שייקבע תקן כזה, מה שיבטיח ארגזים בעלי משקל הגיוני שכל אדם ממוצע יוכל לשאת ולהגביה ויודא שאיש אינו מרמה את התורמים והגבאים וימכור להם סחורה העשויה מחומרי גלם באיכות ירודה.

ואם כל זה לא מספיק, במכון הידורים מייצרים את הרימונים לספרי התורה כיחידה אחת, בהלחמה וללא ברגים, מי אינו מכיר את התופעה שמתרחשת בעיקר אחרי שמחת תורה ובלולטת במיוחד בשבת בראשית. רימונים רבים חסרים שכן נשלחו לתיקון לאחר שניזוקו בעת ההקפות. הרימונים של הידורים לא נזקקים לתיקונים משום שהם לא מתפרקים וחזקים הרבה יותר מהסטנדרט הקיים.

והנה סיפוח: "פנו אליי מבית הרפואה הדסה, מהמחלקה האונקולוגית. היה שם ילד שאושפז במשך תקופה ויש להם נוהג שהם משתדלים מאוד לרצות את הילדים החולים שנאלצים להתמודד עם הקרנות וייסורים. שאלו את הילד מה הוא רוצה, מה שימח אותו. הוא חשב וחשב ואמר שהוא רוצה להכניס ספר תורה..."

"למרות שמדובר בעלויות גדולות מאוד, ההורים החליטו להרים את הכפפה. הם הגיעו לכאן האבא והאימא עם המלווה מעמותת 'זיכרון מנחם'. האימא הייתה נסערת ולא הצליחה להפסיק לבכות. הם מאוד התפעלו מהעובדה שהזמנתי אותם לייעוץ מבלי להציע להם לקנות אצלנו. אבל יותר מכך התפעלו מכך שהצעתי לשתף את הילד בכל תהליך הייצור כדי לתת לו את התחושה הטובה שמגיעה לו.

"הילד היה כבר אחרי טיפול שלישי. אבל כאשר הגיע לכאן רץ לאחד הדגמים, בעצם לדגם היפה ביותר שהיה במקום. ניסיתי להניא אותו בשל המחיר הגבוה ומתוך ידיעה שמצבה הכלכלי של המשפחה לא משהו. אמרתי לו שאדבר עם הוריו, והוא: 'אני רוצה את הכי טוב גם אם זה יקר וצריך להוסיף כסף, אני אדאג לזה כמובן שעזרנו לו בתרומה נכבדה לאחר מכן...' "

שמודעים לחשיבות עבודתם ועושים את הכל בהתאם להוראות ההלכה. החומרים עצמם הם חומרים איכותיים במיוחד. אין שום מצב שנייצר ארגז שבסיסו עשוי לוחות פח כפי שניתן למצוא לא מעט בשוק. מעבר לאיכותם של חומרי הגלם, אנחנו מפקידים על ציפויים שיבטיחו את עמידותו בפני לחות וימנעו קורוזיה.

"אנחנו משקיעים לא פחות בפנים הנרתיק ולא רק בחיצוניות. גם הדפנות הפנימיות מצופים כסף. כל הפנים מצופה בפולי-קרבונוט שמעניק ברק נפלא ושומר את הספר מפני חיכוך, וגם כאשר גוללים מתחילתו עד סופו, לא שומעים את רעש החיכוך האופייני לקלף. הציפוי 'מחליק' את הקלף ומונע ממנו להישחק. כדי להבטיח שהגלילה תהיה חלקה לאורך זמן, אנחנו משתמשים בלאגרים איכותיים ומגינים על הלאגרים האיכותיים מפני אבק ולכלוכים אחרים שעלולים להאט את קצב התנועה של הלאגר לאורך השנים.

"עצי החיים עשויים פרספקס ובנוסף ישנו 'סטופר' קל לשימוש גם הוא עשוי פרספקס, שבנגיעה קלה עוצר את הקלף ונועל אותו. לצד כל אלו הוספנו גם מיקום ייחודי לאצבע בה משתמש הקורא בתורה, כך שהיא לא תתנדנד ותכה בדפנות הארגז. גם אין צורך לחפש בכל פעם את האצבע משום שהיא ממוקמת בתוך הספר."

אגב, החשיבה על הפרטים הקטנים האלה, היא פרי יוצר של הניסיון רב השנים של הרב פרץ כגבאי וקורא בתורה. כך למשל עניין מקומה של האצבע בנרתיק ספר התורה. פעמים רבות ישנם תורמים שרוכשים אצבע יחד עם הספר מתוך רצון שהאצבע תשמש את ספר התורה הזה ומגלים שהאצבע נדדה לספר אחר. כך, כאשר ישנו מקום מיוחד לאצבע, היא נותרת בתוך הארגז ומשרתת את הספר לו נועדה.

בעניין הטרנד המאפיין את שוק הנרתיקים לספרי התורה, אומר הרב פרץ כי "ההתפתחות הטכנולוגית של היום מאפשרת ציפוי בכסף בקלות יחסית ומדובר בנרתיקים לא פחות יפים מאלה העשויים כולם כסף טהור כפי שאנו גם מייצרים. בכלל, נדמה לי שבשנים האחרונות כבשו ציפוי הכסף את השוק וקשה למצוא הרבה ארגזים שעשויים מאה אחוז כסף".

במכון הידורים מייצרים גם נרתיקים לספרי הפטרות. "אנחנו מקפידים לא להשאיר מקום לרימונים בנרתיקים האלה, משום שיש פסק הלכה של הרב עובדיה זצ"ל שאסור להעביר רימונים שיועדו לספר תורה ולהוריד אותם מקדושתם על ידי שימוש עבור ספר הפטרות. כאשר משהו מבקש בכל זאת שנעשה לו ארגז לספר הפטרות עם רימונים, אנחנו נעשה רימונים קבועים שאי אפשר להוציא, כדי לא להכשיל אותו בעתיד".

קרוב לשלושים שנה עבד הרב פרץ במועצה דתית. אך לצד מומחיותו בשירותי דת לציבור הרחב, הוא כאמור, גם גבאי במשך עשרות שנים ובעל קורא. בשיחה עמו אנו מגלים שהוא גם סופר סת"ם בעל וותק ארוך במיוחד. עובדה זאת הופכת אותו לבר סמכא בכל עניין ספרי התורה ולא רק בארגזים. גבאים רבים באים להתייעץ עמו בנושאים אלה והוא אף הפך להיות "כוכב" של הכנסות ספרי תורה בשל מומחיותו הרבה בתחום. "החלטתי לעזור לגבאים אחרי שנתקלתי ברבים שהתאכזבו במשך השנים כאשר רכשו ספרי תורה 'בעייתיים' בלשון המעטה. אי אפשר לתאר את

עגמת הנפש והבושה של תורמים שהשקיעו מאה ומאה חמישים אלף שקל ומצאו את עצמם מול טעויות חוזרות ונשנות בספר התורה, אם בשל הגהה לקויה, כתיבה לקויה ואפילו בגלל תפירה לא נכונה של היריעות".

הרב פרץ מבהיר כי הייעוץ אינו מותנה ברכישת אחד ממוצריו של מכון הידורים שהקים. "אני שמח לעזור לכל גבאי ותורם. הן טרם הרכישה והן בהכנסת ספר התורה. ובכלל, כל ההתנהלות סביב ספר התורה".

הכל נעשה לשם שמים

אפשר בהחלט לומר שמכון הידורים מציע מוצרים באיכות מעולה המותאמים לצרכיהם של התורמים, הגבאים והמתפללים. הרב פרץ מסביר מה מיוחד בנרתיקים שמתוצרתו: "כל העבודה נעשית על ידי יהודים יראי שמים

אותם. את הסיבה לציפוי הכסף תולים רבים בתורת הקבלה. כסף מבטא חסד ואהבה (נכסוף נכספת). אהבה לתורה וביטוי לאהבה שבין הקב"ה ועם ישראל. הטעיית הניקל שנפוצה יותר מכפי שניתן להעריך, עלולה לגרום עגמת נפש למתפללים ולגבאים. הרב פרץ מתעקש לייצר את הארגזים מלוחות רקועים העשויים נחושת העוברים ציפוי מיוחד בלכה, כדי לשמור עליהם לאורך זמן ולהעניק להם ברק. לאלה שאינם אוהבים את המתכת, מציע הידורים נרתיקי ספר תורה העשויים עור. "הצלחנו להגיע בעור לאפשרויות הבלטה של העובדה האומנותית ולתת מענה מרשים מאוד למי שלא אוהבים את הברק של הכסף והנחושת". ארגז העור כה מרשים עד כי קשה להאמין שמעטים כמותו נמצאים בהיכלי בתי הכנסת בארץ. הוא גם נעים יותר לנשיאה ומגע ומשדר "חום" למחזיק בו. אגב, היום מייצרים ארגזים לספרי תורה גם במזרח הרחוק. למותר לציין כי מי שעוסקים בעבודה הזו אינם בהכרח מבני ברית ולא ניתן לעמוד על "יראת השמים" שלהם. הרב פרץ, בעצמו גבאי וכמובן יהודי שומר תורה ומצוות, מצוין את החשיבות שיש בייצור תשמישי קדושה על ידי יהודים שומרי תורה ומצוות ויראי שמים.

ראם כספות
 ייצור התקנה ומכירת ארונות כספת לבתי כנסת
 מידות סטנדרטיות, ייצור לפי מידה, מיגוון תוספות לעיצובים

ram-safe.co.il | קווי: 09-8658885 | פקס: 09-8655094 | מושב אודים

נריאל
 ריהוט אומנותי לבתי כנסת
 שילוט והנצחה לבתי כנסת

העבודה 44 אזור התעשייה הקלה אשדוד, ת.ד. 3552 פקס: 15388677694 טל: 08-8677894
 נייד: 050-6730838 www.neriel.co.il meni29@013.net.il

מערכות ריהוט למוסדות ובתי כנסת כסאות - ארונות קודש - בימות תפילה

כסא "כרמל"

טל: 08-8565456 נייד: 052-5962555

רחוב העמל 47 אשדוד 77606 ת.ת. 888, אשדוד 77105 פקס: 08-8525540
 אתר: hayoun.dpages.co.il • אימייל: aviramhayoun1@gmail.com

כלבי הנחיה לסגי נהור

בסעודה שלישית כפי שיש שנהגו, או באזכרות וכדומה).

והכנסת כלב לבית הכנסת, תלויה בדין אכילה ושתיה, שאם אין להניח אכילה ושתיה, בודאי שאין להקל בכניסת כלב לבית הכנסת, שכן אם לאכול ולשתות אסור מפני כבוד המקום, בודאי שהכנסת כלב אסורה מפני כבוד המקום. אבל אם מותר לאכול ולשתות בבתי מדרשות, הוא הדין שמותר להכניס לשם כלב. אלא שלפי דעת מרן השלחן ערוך, אין להקל באכילה ושתיה אלא לאלו שלומדים תורה בבתי מדרשות, אבל לאלו שרק מתפללים בבית הכנסת, אין להקל בזה. ולפי זה נראה, שגם אם יש להקל להכניס כלב לצורך העיור לבית הכנסת, זהו דוקא לענין

שיעורי תורה וכדומה, שאז יש מקום להקל בזה, אבל אם אינו בא לשם אלא לצורך תפלה, לכאורה אין להקל בזה.

ועל כן להלכה נראה, שאם יש אפשרות שהעיור לא יכניס את הכלב לבית הכנסת, אלא ישאיר אותו בחוץ, עדיף יותר שיעשה כן, ואדם אחד מן המתפללים ידאג להוליכו למקומו בבית הכנסת, אבל אם אין דרך אחרת, וחייב העיור להכניס את הכלב לבית הכנסת, יוכל העיור לסמוך על הוראת הגר"מ פיינשטיין זצ"ל בזה, לפי שיש מקום לומר שאף לדעת מרן הש"ע יש להקל בזה, ובפרט שיש אומרים שהמנהג בזה אינו כדעת מרן.

וכל זה הוא דוקא במקום שהמתפללים מורגלים בכלבים, ושהיית הכלב במקום אינה גורמת להם להפרעה למהלך התפלה, אבל במקומות שאין רגילות כל כך לגדל כלב, כגון בשכונות דתיות מאד וכיוצא בזה, יש לחוש שאין זו דרך כבוד כל כך להכניס את הכלב לתוך בית המדרש, ובפרט שיש לחוש בזה שהכלב גורם לילדים בבית הכנסת לפחד ומורא, מפני

רואים אנו מדי פעם, לצערנו, את אותם אלו שנחסכה מהם ראייתם ונאלצים להיעזר בכלבי הנחיה, המאולפים לסייע להם בהליכתם בכדי שלא יכשלו בדרכם. אזי זקוקים אנו לשאלה האם מותר לעיור להכניס עם כלבו לבית הכנסת. או שיש לאסור בזה משום בזיון בית הכנסת?

הנה בחיבור זה הארכנו בדין בתי כנסיות ובתי מדרשות, שיש בהם קדושה ואסור להשתמש בהם שום שימוש של בזיון, ומכאן שורש שאלה זו, שאנו באים לדון על עצם כניסת הכלב לבית הכנסת, (שהוא בעל חי טמא), אם היא התנהגות בלתי ראויה בבית הכנסת.

על דין זה נשאל הגאון רבי משה פיינשטיין זצ"ל, (שו"ת אגרות משה ח"א או"ח סי' מה), וכתב להקל להכניס את הכלב לבית המדרש, מפני שהוא צורך גדול לעיור, שלא יתבטל כל ימיו מתורה ותפלה בבית המדרש, והביא ראיה גדולה להקל בזה, מהגמרא בתלמוד ירושלמי (מגילה, פ' בני העיר ה"ג), שרב אמי הורה למלמדי תנוקות, שהיו מלמדים תורה, "אין אתא בר נש לגביכון מלכלך באוריתא, תיהוו מקבלין ליה ולחמריה ולמאניה". כלומר, אם יבא לפניכם ללמוד תורה, אדם שיש בו מעט תורה, אז תקבלו אותו לבית המדרש, עם חמורו ועם כליו. ומבואר אם כן בירושלמי, לענין כניסת חמור לבית המדרש, שהעיקר להקל בזה במקום צורך. וברור הדבר שאין מקום צורך גדול יותר מזה שעלול העיור להיות בטל כל ימיו מתורה ותפלה, אילו לא נאפשר לו להכנס לבית המדרש עם חמורו. ודברי הירושלמי בזה הם לענין כבוד בית המדרש, ואם כן בודאי שכוונת הירושלמי היא אף לענין הכנסת החמור לתוך בית המדרש ממש, שבמקום צורך יש להקל בזה. וכן פסק האדמו"ר מליובאוויטש זצ"ל בתשובה שהובאה בספר שערי הלכה ומנהג (ח"א סי' נב), וראה בספר הלכה ברורה (אות ל, שער הציון ע).

וגאון אחד העיר על זה, שכל דברי הירושלמי מדברים דוקא לענין חמור, שהוא בהמה מכובדת שהיתה נחשבת בימיהם לכלי רכב חשוב שהיה לכל אדם אפילו נכבד שבנכבדים, וגם היו כאלה שהיו מלינים את החמור בביתם בשעות הלילה, וכל זה לפי כבודו, אבל כלב, שהוא חיה בזויה יותר, ובדרך כלל משכנה מחוץ לבית, אין להקל להכניסה לבית הכנסת. אלא שכידוע אין זה נכון, כי אדרבא, הכלב הוא חיה מבויתת ומחוננת הרבה יותר מן החמור, ובמקומות רבים בזמנינו נוהגים רבים מאד לגדלו, ועל כן העיקר שאין לחלק בזה בין כלב לחמור.

אלא שעיקר דברי הגר"מ פיינשטיין זצ"ל, מבוססים על כך שלדעתו מותר לבני אדם לאכול ולשתות בבתי מדרשות (לצורך, כגון

עונת התמיכות

יואל טולדנו רואה חשבון שותף בכיר, ראש אשכול בפירמת BDO זיו האפט רואי חשבון ויועצים עסקיים לשאלות והבהרות - ניתן לפנות במייל: Yoelt@bdo.co.il

שיתוף הפעולה של הגוף הנתמך עם מבצעי הביקורת הכרחי וקריטי להצלחת הביקורת. שיתוף פעולה נכון מקצר את זמן הביקורת, מביא לממצאים מדויקים יותר ומונע 'הפתעות' בזמן קבלת הדוח הסופי.

ליקויים נפוצים והדגשים למניעתם:

א. חוסר התאמה בין דוח מקורות ושימושים לדוח הכספי. לעיתים מגיש גוף נתמך דוח מקורות ושימושים כאשר בבדיקה ראשונית עולה כי אין התאמה בין הדוח לבין הדוח הכספי המבוקר. חוסר התאמה זה עלול להיווצר עקב שגיאות סופיים שבוצעו בדוח הכספי לפני חתימה עליו, שיפטינג בין סעיפים ועוד. הכללת דוח מקורות ושימושים כביאור בדוח הכספי יכולה למנוע את חוסר ההתאמה כיון שביאורים לדוחות הכספיים מתעדכנים עם כל עדכון הנעשה בדוח הכספי. יש להקפיד על דיווח נפרד לכל פעילות וכן לרשום הפניה בדוח מקורות ושימושים לביאור בדוח הכספי.

ב. פיצול שכר הנהלה וכלליות. לפי הוראות החשב הכללי, אין לפצל שכרו של עובד וליחסו באופן חלקי לפעילות ולהנהלה וכלליות (למעט מקרים חריגים העולים לדיון בוועדת חריגים בהתאם לנוהל). עלויות השכר של נושאי משרה בגוף כמו: מנכ"ל, סמנכ"ל, חשב, מזכיר או כל עובד מנהלה אחר חייבות להיכלל בשלמותן בהוצאות שכר הנהלה וכלליות.

הערה חשובה: עובד אשר מבצע בעיקרו עבודות הקשורות לפעילות ובחלק מתפקידו מבצע גם עבודה מנהלית, אם העיסוק בעבודה המנהלית מהווה למעלה מ-30% מתפקידו, עליו להיכלל בהוצאות שכר הנהלה וכלליות.

ג. מימון עצמי מועט. יש לשים לב כי על הגוף המבוקר לעמוד בתנאי הסף של המימון העצמי הנדרש ממשרד הממשלה התומך. מרבית משרדי הממשלה דורשים סך של 10% מימון עצמי (אם כי בתקנות מסוימות הדרשה אף

עמותות וחל"צים רבים מתוקצבים ע"י משרדי הממשלה השונים. בכדי להיתמך ממשרד ממשלתי על הגוף הנתמך לעמוד בקריטריונים ייחודיים הנדרשים ממשרד הממשלה התומך וכן בקריטריונים כלליים של החשב הכללי. דרישות החשב הכללי הן מרובות יותר מדרישות רשם העמותות ומכילות תנאים מחמירים יותר בנושאים מסוימים. בכדי לוודא ולאמת עמידת הגופים הנתמכים בדרישות החשב הכללי, מבצע החשב הכללי מספר בדיקות וביקורות לגופים הנתמכים.

להלן הבהרות לגבי סוגי הביקורות:

ביקורת שוטפת - זוהי ביקורת המבוצעת על כל גוף נתמך פעם בשנה בעת הגשת בקשת התמיכה. מטרת הבדיקה הינה בדיקה כספית ועמידה בהוראות נוהל שר האוצר, כמו: חוסן כלכלי, עלויות שכר תפקידים ניהוליים, מימון עצמי, התאמת דוח מקורות ושימושים לדוח הכספי ועוד. ביקורת עומק - זוהי ביקורת המבוצעת על כל גוף נתמך אחת לשלוש שנים (זולת מקרים חריגים). הביקורת מתייחסת לליקויים שהתגלו בשנים קודמות ומבוצעת על תקופה של בין 3 ל 4 שנים אחורנית. הביקורת יכולה להיות בהתאם בינונית או ארוכה כאשר האחרונה הינה מעמיקה יותר וחולשת על היבט רחב יותר של עמידה בדרישות החשב"ל, רשם העמותות והוראות הניהול התקיין. ביקורת עומק מתממכת על פני 8 חודשים לערך ותלויה רבות במידת שיתוף הפעולה של הגוף הנתמך. בסיום ביקורת העומק מקבל הגוף הנתמך דוח סופי.

ביקורת תיקון ליקויים - זוהי ביקורת שמטרתה בדיקת תיקון ליקויים שעלו מתוך דוח ביקורת העומק. ביקורת זו קצרה וממוקדת ובד"כ מסתכמת בבקשת מסמכים המעידים כי הליקויים תוקנו. (לעיתים נדרש ביקור בגוף המבוקר בהתאם לחומרת הליקויים).

שיתוף פעולה של הגוף המבוקר

נתתיקים מהודרים לספרי תורה וספרי הפטרות בהדפסה על קלף

הנתיק לספר תורה כמו ספר ההפטרות מרהיב ביופיו, נוח לגלילה ולהרמה, כמשקל קל מאוד ובאיכות גבוהה ומשובחת. מיוצר מחומרים איכותיים מאוד, תוך הקפדה על משקל נמוך באופן מיוחד ובעיצוב יוקרתי וחדשני ובשילוב אבני סברובסקי. מוצרך בפטנט מיוחד לגלילה נוחה ומדירה ולנעילה בשעת קריאה והגבהה. מיוצר בארץ על ידי אמנים יראי שמים כמיטב המסורת בתוך הקפדה על כל הדרישות. מצופה בכסף טהור באיכות גבוהה ביותר ומצופה בלכה מיוחדת השומרת ומגינה על הספר מהשחרה. פנים הספר מצופה בעיפוי איכותי ויוקרתי כדי להודר את מקום משכן ספר התורה המונח בו, עין החיים בנוי מחומרים חדשניים וקלים. חובה לראות!

דגש על משקל נמוך ביותר

שנה אשירות לחובבי התורה על הרוחק לעילוי ושבת או חרמית להעלית חרמית.

- ציפוי כסף טהור ונישורי זהב עם לכה לשמירה
- נושיר סברובסקי
- מסגרת דגמאות בעיצוב יוקרתי וחדשני
- דגש על משקל קל מאוד
- פסגה מיוחדת לגלילה ונעילה
- ציפוי פנימי איכותי וטהור
- מינור נ"י אמנים יראי שמים
- אבזורים נלווים אצבע

אתם מוזמנים לבוא ולהתרשם מהודרים וחדושים שלא נראו כמותם, פטנטים ייחודיים ובלעדיים בתחום הנתיקים לספרי תורה, ספרי הפטרות וכל האבזורים הנלווים.

לפרטים ולהזמנות מכון הידורים ירושלים:
055-6681655 | 050-4101840

מרפדיית א.ש.ל

חידוש כסאות לבתי כנסת ישיבות, אולמות ועוד... בנוסף חידוש ו/או שינוי צבע העץ הקיים. שימוש בחומרי גלם איכותיים ביותר

איכות מקצועיות מחירים הוגנים מובטחים
המשוביר 26 א.ת. חולון
טל: 03-5592944 ני"ד: 050-4373737

מכון הסת"ם - סניף אשדוד
ביקורת והמצאתו של הרב חיים רבי שליט"א

הכל לבתי כנסת

סזוזות תפילין ספרי תורה ספרי קודש תשמישי קדושה

מבצע סיני 9 ת"ג חולון / דב הוז 80 חולון
03-6515415 / 052-2507640 (במרכז המסחרי) 03-5010177

"דגל דוד" ראשון לציון

"חסד ואמת" נתניה

"זכור לאברהם" פתח תקווה

"עמנואל" קרית אתא

"שירת עמית" נתניה

להוסיף על מטרות העמותה

מאת: עו"ד שחר בקשי

האם עמותה שהוקמה לצורך מטרה אחת יכולה לפעול למען מטרה אחרת? ומה דינו של חבר עמותה דומיננטי שמפאת מצבו הבריאותי לקחה רעייתו את ענייני הניהול, האם יש בכך פגם בתקינות הפעילות של העמותה?

שאלה

אחד מחברי העמותה שהיה כל השנים דומיננטי והפעיל ביותר בניהול העמותה והדברים שבה, כבר שנה וחצי שאינו מתפקד עקב בעיה רפואית שיהיה בריא. במקומו רעייתו היא שמנהלת את הדברים ואפילו מקבלת חלק מההחלטות. אנו ועד חלש ולא כולם דומיננטיים, אנו שלושה מתוך שבעה חברים שחושבים שמצב זה אינו תקין. האם אנו צודקים ואם כן, מה עלינו לעשות?

תשובה

לא הבנתי את מצבו של אותו חבר ועד ועד כמה הוא אינו מעורב. האם אשתו הינה המוציאה לפועל ע"פ הוראותיו וע"פ הפעילות הנהוגה בבית הכנסת, או שהיא מבצעת דברים כראות עיניה? אשתדל להשיב בכלליות: חוץ מחברי הוועד, אין לאיש סמכות לפעול בשם העמותה. לא לבן משפחה ולא לרעייה. משכך, אסור בתכלית האיסור לרעייתו של אותו חבר ועד לקבל החלטות ולפעול בשם העמותה. מה גם שכל החלטה צריכה לקבל את אישור חברי העמותה, לא תקין שהיא מקבלת החלטות על דעת עצמה. מצב זה יש להפסיקו לאלתר. מיותר לציין, שכל פעולה שלה תחייב את כולכם בנושאי האחריות. ככל שרעייתו מבצעת פעולות שגרתיות כגון פתיחה ונעילה של בית הכנסת, סידור הספרים והכיסאות וכדו' והדבר הינו באישור בעלה ובידיעתכם, לא צריכה להיות בעיה ובלבד שלא יתפרש שאותה גברת "עובדת" עת בבית הכנסת. לעניין החלטות, קבלת כספים, התנהלות מול המתפללים וכדו' אין לה שום סמכות ועליכם להסדיר עניין זה להבנת כל הצדדים.

לשלו ניהול תקין של העמותה. טענתו הייתה שמחלקים אוכל לנזקקים ואין זה חלק ממטרות העמותה.

אלא מאי, שבמטרות העמותה כן היה כתוב כחלק ממטרות של העמותה "לחלק מזון לנזקקים". ולפי זה, לכאורה פעלה העמותה כדן. מסתבר שלא. למרות שאחת ממטרות העמותה היא "חלוקת מזון לנזקקים", טען המבקר כי האוכל שמחולק לנזקקים בכל ערב הוא אוכל חם, ז"א מחולק אוכל שהוא אוכל חם. ואוכל חם מחולק במקום של בתי תמחוי. ולעמותה לא כתוב במטרותיה "להפעיל בית תמחוי". כך ראה המבקר את חלוקת אותו מזון חם לנזקקים.

אם ננתק רגע את הרגש ואת האבסורד שעולים מן הדברים, הרי שהסיפור הנ"ל, בא להמחיש לנו עד כמה רשם העמותות מקפיד שמטרות העמותה המוצהרות יהיו תואמות לפעילות העמותה בפועל.

נלמד ממקרה זה, כל עמותה לעצמה עד כמה חשוב שמטרות העמותה יהיו תואמות לפעילות. ולכן, עמותה שאין כתוב במטרותיה הפעלת "כולל" אינה יכולה להפעיל כולל כאשר היא הוקמה לצורך חלוקת מזון לנזקקים, וכן על זה הדרך.

ניתן כמובן לשלב בכל הקמת עמותה מספר פעולות מטרה ובתנאי שרשם הדבר בטפסי מטרות העמותה בעת הקמתה. אגב, הרשם יכול לפסול חלק מהמטרות ולא לאשרם אם ראה הסתעפות רבתי שאינה נראית לו.

כמו כן, ניתן לעדכן במשך הזמן את רשם העמותות ולבקש להוסיף לעמותה מטרה נוספת. למשל, עמותה לניהול בית כנסת שכתת מבקשת אישור לצורך הפעלת "כולל". מגישים לרשם הודעה ובקשה מתאימה ופועלים בהתאם להנחייתו.

שאלה

אנו עמותה כבר 13 שנה ובכל זאת מתקשים להבין את עניין מטרות העמותה. אנו פועלים חוקית, בית כנסת, כולל, שעורי תורה, לפעמים גמ"ח כספי, לפעמים סלי מזון. מה אנו צריכים לבדוק. או שזה בסדר שכל המטרות הן חוקיות?

תשובה

כפי שכתבתי כבר מספר פעמים, לכל עמותה צריך שיהיו מוגדרים המטרות שלשמה היא הוקמה.

הקמת עמותה הינה לצורך יציקת תוכן פעילות לתבנית העמותה. יש עמותה שהוקמה לצורך ניהול בית כנסת ואחרת לצורך ניהול כולל בלבד. ישנן עמותות שהן גם וגם. עמותה נוספת לצורך בית תמחוי בלבד. כל עמותה מוגדרת בעת הקמתה אצל רשם העמותות שם נרשם במפורש המטרות שלשמה היא הוקמה.

רשם העמותות מעוניין לדעת את מטרותיה של כל עמותה ואת מהות צורך הקמתה. ולכן, הוא שם דגש על פעילות העמותה ביחס למטרותיה המוצהרות של העמותה.

מקרה שהיה וממנו ניתן היה להבין היטב את צורת חשיבתו של רשם העמותות ודקדוקו בדברים הוא כך:

הייתה פנימייה של בנים, במסגרת הפנימייה בישלו במטבח הפנימייה אוכל חם לתלמידים. העמותה של הפנימייה במסגרת המטרות של הפעלת פנימייה מותר היה לבשל לילדים כדבר שמתבקש.

בכל לילה לאחר סיום ארוחת הערב היו מחלקים את האוכל למשפחות נזקקות. במקום לזרוק את האוכל היו מחלקים אותו.

בגלל חלוקה זו של האוכל, המליץ המבקר

Advertisement for 'Emotot Rשת ספרי תורה' (עמותת רשת ספרי תורה) with contact information: chukat@012.net.il, 03-6773076, 03-6765399.

ארוחת קודש | בימות | ספסלים | ארונות ספרים | ציוד משלים

שירות לקוחות והזמנות: 1-700-50-25-50

משרד: 08-9366363 | פקס: 08-9315069

אימייל: office@finish1982.co.il | אתר: www.finish1982.co.il

מפעל ומשרדים: אדום 23 א.ת. כנות | מען לדואר: ת.ד. 2416 רחובות

כנחם לחיאני מנכ"ל ובעלים

לוח מקדש מעט

יש לכם ריהוט בית כנסת למכירה למסירה? ספרים משומשים? מחפשים חזן, רב, בעל קורא או תורם להנצחה?

לוח "מקדש מעט" חנים*

טלפון 03-9090813 פקס: 03-9090814 mikdashmehat@gmail.com

לביית כנסת "אחוות ישראל" מושב שתולים דרושים בדחיפות כסאות, שולחנות וריהוט נוסף לביית כנסת 052-3349095

לריהוט חדש לביית כנסת דרוש נדיב לב להנצחה טל: 03-5781093

לביית כנסת "תפארת שלום" בת ים נחוץ בדחיפות ספר תורה תימוני, אפשר שטעון תיקון יש עימונו ספר תורה ספרדי ותימוני המיועדים למכירה, כמו"כ זקוקים אנו לגמרא 'שוטנשטיין' או 'מות'בתא' 054-4273857 עוזיאל

דרוש תורם לבניית בית כנסת בירושלים (שכונה חילונית) קהילה שמונה 60 בתי אב, בלעדיות מלאה 055-663152 הרב אברהם הרש

לביית כנסת רבי רפאל אנקווה זצ"ל בירום דרוש ריהוט, ארון קודש, בימה, ספר תורה ועוד הרב לוגסי 050-4156845 4114617

דרוש תורם להדפסת ספר התקנות ומנהגי ירושלים שיחולק חנים לביית כנסיות וכדו' לפרטים 050-4174525

להנצחת מבנה בית כנסת של בני תורה במרכז הארץ, דרוש תורם לכ 600.000 ₪ ואת השם אתה בוחר 050-8451954

עו"ד

קו חרום וסיוע לביית כנסת עו"ד שחר בקשי 052-6701010

תרומה / הנצחה

דרוש תורם לכ-50 סידורים לשיבה 050-4119412

לביית כנסת בדרום דרוש תורם להשלמת בניה, אפשרות להנצחה וקריאת שם 050-7641139

לביית כנסת אשכנזי פעיל בצפון נפסל ספר התורה היחיד שהיה ברשותם ללא אפשרות תיקון לתרומה / השאלה של ס"ת: 050-4114617

ספרי תורה

למכירה ס"ת מוכן ומהודר נוסח תימן 03-9031308

גבאי נכבד אנו קונים ספרי תורה פסולים (גם המיועדים לגניזה) 052-9772525

מזוזה אור
להאיר את שם שד"י גם בלילה מזוזה מרהיבה מוארת, בעבודת יד ובעצובים מרהיבים יצור מיוחד ע"י שומרי תורה ומצוות ניתן להשיג בכל הגדלים ובכל הצבעים

פלא': 0504404518
מס' פקס להזמנות: 077-2341911
אימל: shmuelevy50@gmail.com

כפנט חדשני ויחודי!

יצא לאור
להודות ולהלל ספר הגבאי ובו כל התפילות, מי שברך אשכבות ועוד... בנוסחים אשכנזי / ספרדי

רק 60 ₪ כולל משלוח *
לרכישה יש לשלוח שיק לפקודת "מקדש מעט" ת.ד. 45 אלעד. עם פרטים למשלוח חוזר או להתקשר למשרדי מקדש מעט 03-9090813

מזוזות

הגהות' בדיקות' בדיקת ס"ת, מוה"ם מוסמכים, בנשיאות הרב בן טוב זצ"ל
חנים! לקוראי מקדש מעט 02-5910005 / 052-7635955

ביטוח

גג לביטוח 03-9333214.052-2455163

רחמים ואהרון שימשי 1700.707072

בניה

ייעוץ חנים בבניה וחיזוש בית הכנסת 03-9090813

זיהוי וסימון ס"ת

עמותת רשת ס"ת 03-6765399

חשמלאים

שמעון שירותי חשמל-052-5550590

רואה השבון

ייעוץ לביית כנסת ועמותות BDO 073-7145310

תהלוכות ס"ת

שאול חיון, חזן פייטן וזמר 050-8751772

מלכות MALCHUT
תחנת המפעל רח' יואל 29 ירושלים טל: 02-5400011 malchut5400011@gmail.com www.malchutjerusalem.co.il

בקניית פרוכת להיכל מאה דולר מתנה

המכוער הינו עד א' סיון תשע"ו בהצגת שובר זו כלכד

ONE HUNDRED DOLLARS

המרכז לעיצוב וריהוט לבתי כנסת ויודאיקה
www.orya.com

אור-יד

המרכז העולמי לעיצוב וריהוט כולל לבתי כנסת ויודאיקה, מבחר ענק בכל המחלקות באיכות וגימור שלא הכרתם.

מבחר גדול כיסאות לבית הכנסת
כל המזמין 100 כיסאות ומעלה מקבל מושב מתרומם אוטומטי מתנה!

מק"ט 821   מק"ט 819   מק"ט 834   מק"ט 827

מבחר נברשות

מבחר נרות תמיד

על פלגת אהב תופלו להנצחה את יקרפם

מק"ט 836

ארונות קודש

מק"ט 836

תיקים לספרי תורה
ריקוע עבודת יד י.צ. כסף

מק"ט 646

מבחר תיבות

מק"ט 646

מבחר כסאות אליהו הנביא

מק"ט 659   מק"ט 634

מחלקת עיצוב ותכנון, מוצרים בהזמנה בכל גודל: ויטראז', ריקועים אומנותיים, שילוט, תאורה, לוחות הנצחה ולוחות דיגיטלים

מייל: SD@orya.co.il   טל: 04-8404111   מנכ"ל: שלומי דדון 052-3615736
אתר: www.orya.co.il   פקס: 04-8709888   אולם תצוגה: שד' ההסתדרות 208 (צומת ק. אתא) חיפה

שמואל חריף
"בְּקוֹר חַיִּים" מכוון סת"מ

גבאי נכבד
אנו קונים
ספרי תורה פסולים
(גם המיועדים לגניזה)

052-9772525

shmuelcharif@gmail.com

